Doğan Kardeş

Mayıs 1958 ★ 100 Kuruş

Cin'le Can

Anneciğim, hindi çok lezzetli. Biraz daha verir misin ?

Bana da kadayıf !

Olmaz, şu halinize bakın, nerde ise elbiseleriniz patlıyacak.

Fıs fıs,
Fıs fıs,

Ha ha.

Biraz dışarı çıkabilir miyiz ?

Elbette

Elbiselerimizi çıkarttık, artık istediğimiz kadar yiyebiliriz.

Kapak resmimiz : İzmit Kurbanlarının ardından

Doğan Kardeş
ÇOCUK DERGİSİ

Kuruluşu : 23 Nisan 1945

•

Sayı : 470 - Mayıs 1958

Fiatı : 100 kuruş

•

Her ayın başında çıkar aylık çocuk dergisi ✶ Sahibi : Kâzım Taşkent ✶ Yazı işlerini fiilen idare eden : Şükrü Enis Regü ✶ Yazı işleri bürosu : Galata, Kuledibi, İlk Belediye Caddesi, Küçük Hendek Sokağı No. 27, Kat 1 ✶ Mektup adresi : Posta Kutusu : 217 - Beyoğlu ✶ Telefon : 44 74 36 - 44 05 39 ✶ Abone, posta ve banka havaleleri ve her türlü siparişler Divanyolu, Klotfarer Caddesi No. 7 de Doğan Kardeş Yayınevine yapılmalıdır ✶ Yayınevi telefonu : 27 34 54 ✶ Abone şartları : Yıllık 12 lira, altı aylık 6 lira ✶ Yurt dışı iki misli ✶ Gelen yazılar, resimler basılsın basılmasın sahibine geri verilmez ✶ Basıldığı yer : Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Basımevi - İstanbul

☆

Doğan Kardeş Dergisi ve kitapları Yapı ve Kredi Bankasının kültür hizmetlerinden biridir.

Her Mayıs'ın 19-unda !...

Her Mayıs'ın 19 - unda, Türk milleti bir büyük evlâdını minnetle anar.

Bütün Türk milletinin minnetle andığı büyük evlâdın adı Mustafa Kemal Atatürk'dür. Onun masal kadar tılsımlı, renkli, canlı hayatını her Türk çocuğu bilir. Bu topraklar üzerinde hür ve şerefli yaşamak saadetini bize tattıran O'dur.

İşte bu 19 Mayıs'ta da, O büyük adamın ölümsüz hâtırası önünde eğileceğiz ve Türkiyemizi O'nun dilediği gibi ileri, verimli bir memleket haline getirmek için canla başla çalışacağımıza and içeceğiz !...

ANNELER GÜNÜ : 11 MAYIS PAZAR

Her Mayıs'ın ikinci pazarında bütün dünyada anneler günü kutlanır. Bu yıl Mayıs'ın ikinci pazarı 11 Mayıs'a düşüyor. İşte o gün, kaç yaşında olurlarsa olsunlar, bütün dünya çocukları :

1 — Gönülden kopan bir hediye ile annelerini sevindirirler.

2 — Annelerinin elini, yanağını öpüp güzel, tatlı sözlerle gönlünü hoş ederler.

3 — Eğer anneler sağ değilse, mezarına gidip ziyaret ederler, hâtıralarını anarlar.

Anneler gününde annelerini sevindiren, annelerini düşünen çocukları Allah da sever.

HAYVAN HİKÂYELERİ

Doğan Kardeş Yayınevi bu ay çok güzel bir eser satışa çıkarmıştır. HAYVAN HİKÂYELERİ. Bu kitap, hayvanlar dünyasına açılan bir kapıdır. Onda, hayvanların bin bir renkli duygu âlemini, birbirleriyle olan garip ve esrarlı münasebetlerini, insan karşısındaki davranışlarını canlandıran hikâyeler bulacaksınız. Bunların hepsi birbirinden güzel ve heyecanlıdır. Tanınmış yazarların eserlerinden seçilerek dilimize çevrilen bu hikâyeler sayesinde hayvan dostlarımızı daha yakından tanımak fırsatını bulacaksınız. İyi kâğıda basılmış, bez cildli, renkli, resimli, 10 lira.

MASAL YARIŞMAMIZ

Doğan Kardeş bir masal yarışması açmıştır. 50. sayfadaki yazımızı okuyunuz.

Dergimizin adını aldığı «Doğan» böyle güler yüzlü tatlı bir çocuktu.

Kader Arkadaşları

Bundan 19 yıl önce İsviçre'nin Flims kasabasındaki çocuk yuvası öğrencileri bir Nisan günü havanın güzelliğinden faydalanmak için grup grup kasabadan 3 kilometre ötedeki Fidaz köyüne bir gezinti yapmağa gittiler. Yollarda şarkılar söylediler, topraktan başlarını çıkarmaya başlıyan dağ çiçekleri topladılar. Gezdiler, oynadılar. Öğleye doğru tekrar gruplar halinde şarkılar söyliyerek okullarının yolunu tuttular.

On bir kişilik bir grup, okula bir kaç yüz metre yaklaşmıştı ki, yamacından geçtikleri Flimserstein dağının tepesinden kopan ve korkunç bir hızla yuvarlanan, 5 - 6 yüz bin metre küplük bir dağ parçası, bir dev gibi bu yavruları birden altına aldı. Bu çocukların içinde Doğan Taşkent adında bir Türk de vardı. Sizin derginizin adı, o aziz çocuktan yadigârdır.

Sayıları daha azdı ama, o facia ile Üsküdar vapuru faciası arasında — kurbanlarının öğrenci olması bakımından — bir kader eşitliği var.

Hepimiz her iki facianın kurbanlarının aziz hâtıraları önünde saygı ile eğilelim ve onları daima sevgiyle analım.

İZMİTTEN BİR GEMİ KALKTI..

GÖLCÜK sırtlarına serpiştirilmiş beyaz badanalı küçük evlerden birinde, tertemiz yüzlü, baş örtülü bir kadın denize bakıyordu. İçinde bir kaygı, gözlerinde belirsiz bir korku vardı. Günlerden cumartesiydi, saat on ikiyi geçmişti. Biraz sonra körfez vapuru İzmitten kalkacak, iskele iskele dolaşarak yolcularını bırakacaktı.

Fakat hava birden bire kararmış, gökyüzüne, koyu kurşunî bir perde çekilmişti. Beyaz başörtülü kadın, aman fırtına çıkmasa, yağmur yağmasa diye düşündü. Gelecek vapurda iki oğlu olacaktı. İkisi de İzmit sanat okulunda okuyorlardı. Büyüğü çok ciddi, küçüğü neşeli, ikisi de çalışkan ve terbiyeliydiler. Güzel kadın, evlâtlarından çok memnundu. Hâlâ dalgın gözlerle denize bakıyor, karşı sahilde, büyücek bir top gibi görünen vapurun kalkmasını bekliyordu. O hareket edince mutfağa dönecek, pilâvın yağını

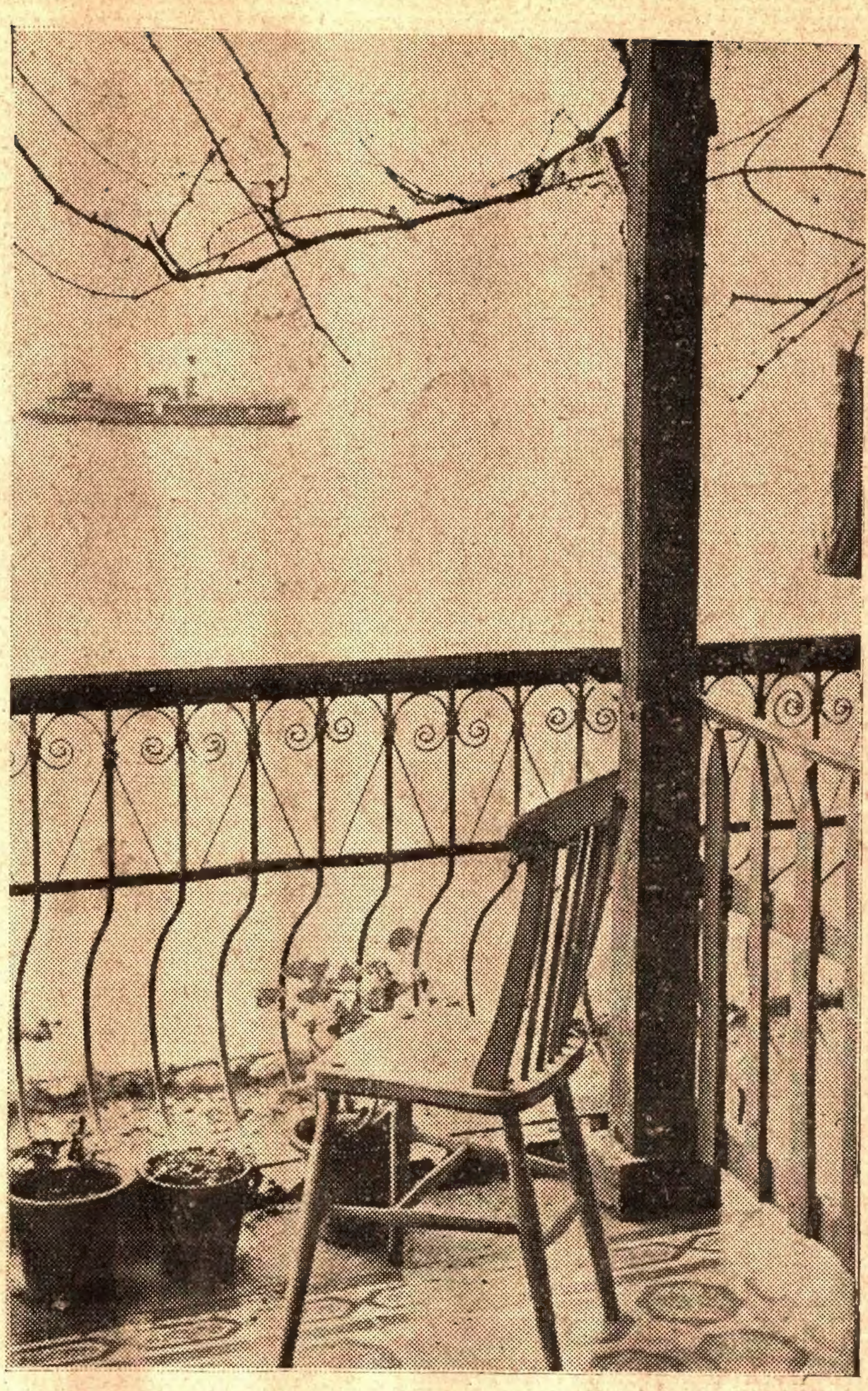

İzmit Kız Enstitüsü öğrencilerinden Mine Altuncu burada oturur, denizi ve geçen gemileri seyrederdi. Şimdi sandalyası boş duruyor.

kızdıracaktı, oğlanlar sıcak sıcak ve yeni pişmiş pilâvı çok severlerdi.

★

Yine o cumartesi, yine aynı saatlerde Gölcükte bir deniz binbaşısı denize bakıyordu. Burnu fırtına kokusunu çabuk alırdı. Denizin halini hiç beğenmedi. O da İzmit iskelesinde bekliyen vapura baktı. İki kızı bu vapurla eve geleceklerdi, kimbilir sofrada babalarına anlatacak ne çok şeyleri vardı. Onlar sofraya oturdukları zaman evin hali başka oluyordu. İkisi de ne güzel, ne hoş kızlardı. Deniz binbaşısı denizin halini

Yavrularından haber bekliyen analar, babalar.

gerçekten beğenmedi. Eli, sanki kendiliğinden telefona gitti. Birilerini bulmak, onlara sormak istiyordu: Vapur kalkacak mıydı? Kalkmasa daha iyi olurdu. Deniz iyi değildi. Vapur öğrenci vapuruydu...

Binbaşı, masasının başına döndü, kendini oyalamak istiyordu...

★

Gölcükte, denizi gören bütün evlerde, hemen hemen hep bu manzara vardı. Kiminde bir anne, kiminde bir hala, bir teyze, bir kardeş... Hep İzmit iskelesinden kalkacak vapuru gözlüyorlardı. Hepsinin içinde tuhaf bir merak vardı. Sorulsa belki sebebini anlatamazlardı. Ama korkuyorlardı işte. Sanki bugün, başka günlere benzemiyordu.

Nihayet vapurun kalktığını gördüler. Beyaz başörtülü kadın derin bir nefes aldı, hemen pilâvın yağını kızdırmıya koştu. Binbaşı elindeki kalemi hızlı hızlı masanın üzerine vuruyordu. Bir başka evde, ihtiyar bir nine dua ediyordu. Neredeyse vapur gelir, Gölcük iskelesine yanaşırdı.

Birden.. müthiş bir rüzgâr esmiye başladı. Damlardan kiremitler uçuyordu. Gökyüzüne çekilen kurşunî perde şimdi simsiyah olmuştu.

Beyaz başörtülü kadın, deniz binbaşısı, dua eden nine ve daha bir çokları pencerelere koştular. E-

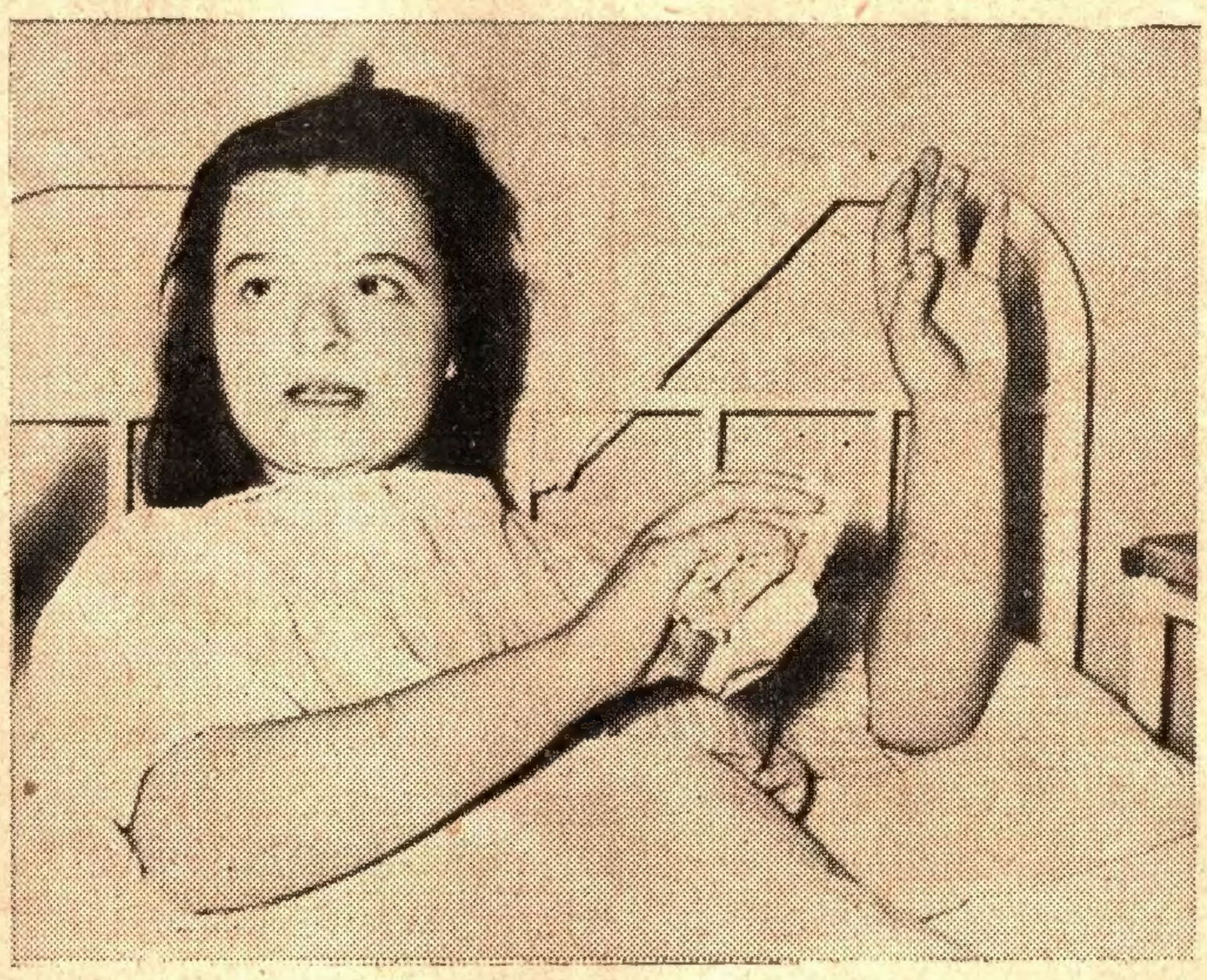

Kurtulan Kardeşlerden Mine Soyat başından geçenleri anlatıyor.

vet... Vapur, körfezin ortalarına doğru geliyordu amma ne türlü? Hepsi dehşet içindeydiler. Şimdi o, tıpkı bir ceviz kabuğu gibi sallanıyordu. İçinde hepsinin çocukları vardı. Gölcük sırtlarındaki bütün evler şimdi birer göz olmuştu. İçecek gibi, yutacak gibi denizi gözlüyordu. Ve sonra birden... göz açıp kapayıncaya kadar kısa bir zamanda... inanılmaz bir şey oldu. O çalkanan, sallanan ceviz kabuğu denizin ortasında yokoluverdi.

Sanki sular yarılmış, onu derin, karanlık, korkunç kucağına alıvermişti. Koskoca vapur yoktu. Bu

Kaza kurbanlarından geriye kalan : Deniz kıyısında birkaç çanta, kitap, gönye.

Ölen bir öğrencinin babası «oğlum borçlu yatmasın» diye okul taksitini ödüyor.

inanılır şey değildi ama, olmuştu. Analar, babalar kardeşler... önce inanmadılar, önce, hayır bu bir rüya, bir kâbus, bir hayal.. diye düşündüler. Fakat neredeydi? Kendilerine yavrularını getiren vapur şimdi neredeydi?

Gölcük sırtlarındaki beyaz badanalı küçük küçük evlerden önce müthiş feryadlar yükseldi... Sonra bu çığlıklar sokaklara taştı. Kapılar açılmış, ağlıyan kadınlar, çıplak ayaklı kızlar, küçük çocuklar, ihtiyarlar yollara dökülmüştü. Herkes bağırıyor, haykırıyor, birini yardıma, imdada çağırıyordu. Yollarda, vaziyeti bilmiyenler bu müthiş manzaradan ürktüler. Ne oluyordu, yangın mı vardı, ev mi yıkılmıştı, deprem mi olmuştu. Kalabalık, kimsenin aklına gelmiyen ve inanılmaz bir felâketi haber veriyordu :

Vapur battı !

Vapur battı !

★

Haber, az zamanda körfezdeki bütün iskelelere

yayıldı. İnanılmaz şeydi ama olmuştu işte... Vapur batmış, çoğu öğrenci olan yolcularını denizin derinliklerine götürmüştü.

Fırtına bir anda durdu. Ortalık durgun, içli, karanlık bir hal aldı. Sanki hiç bir şey olmamış gibiydi...

İçinde kaç kişi vardı, kimlerdi, kurtulanlar olacak mıydı ? Hiç bir şey bilinmiyordu. Hani bir bilmece vardır :

İzmitten bir gemi gelir
Gemiciler bilmez onu

diye başlar, işte öyle... kimse bir şey bilmiyordu.

★

Gemi batarken içerde manzara nasıldı ? Tam ve gerçek bir bilgimiz yok. Kurtulanlar, bu facianın hikâyesini parça parça anlatabilirdi. Ancak şunları çok iyi biliyoruz :

Erkek çocuklarımız, güçlerinden fazla bir kahramanlık duygusu ile bu müthiş felâket ânında, kendilerini değil, yardıma muhtaç kız arkadaşlarını düşündüler. Can yeleklerini giydirdiler, simitler verdiler, onları cesaretlendirmek için hattâ şakalar yaptılar.

Sadece bu, başlıbaşına bir destan konusudur. Ben, kurtulan öğrencilerin hangisine sorsam hep aynı cevabı aldım. «Nasıl mı kurtuldum. Bilmem ki. Liseden bir ağabey geldi, can yeleğimi bağladı, beni denize itti... Sonrasını bilmiyorum. Ağabeyin adını da bilmiyorum. Hayır, o kurtulamadı, ona can yeleği kalmamıştı...»

★

Bu facia bir cumartesi olmuştu. Pazartesi günü İzmit lisesi, sanat okulu ve kız Enstitüsü ağlaşan çocuklarla ve hocalarla doluydu. Sınıflarda sıralar boştu. Sanki kapı açılacak, denizde kaybolanlar bir bir sınıfa girecek ve «affedersiniz hocam, deniz vardı.. biraz geç kaldık...» diyecek gibiydi.

Çocuklar bunu bekledi, hocalar bunu bekledi, analar, babalar bunu bekledi.

Fakat sıralar boştu, kimse gelmiyordu, kimse gelmiyecekti... Ölüm, yaşıyanlarla ölenlerin arasında doldurulmaz bir boşluk bırakmıştı...

Herkes sadece ağladı ve gidenlerin hâtıralarını konuştu.

★

Bir hoca diyordu ki :

«Daha iyi olmak ! Yapabileceğiniz tek şey bu ! Onları unutmamak ruhlarını şâdetmek istiyorsanız, daha iyi olmıya bakınız ! Çalışkan iyi kalbli ve hayırsever...

Arkadaşlarınız sizin iyiliğinizde, güzelliğinizde, doğruluğunuzda yaşıyacaktır.

Yaptığınız her güzel iş, onların size gülümsemesi, sizi selâmlamasıdır. Elimizden gelen tek şey budur...

Vatan sağ olsun !»

ÜSKÜDAR VAPURUNDA

Engin sularda yüzen
Üsküdar vapuruydu.
İki dalga, bir fırtına
Çekmişti dibe onu
Boğuldu birçok genç, ihtiyar.
Ana baba çıldırdı
Yavrum nerede diye.
Ağlasan da sızlasan da
Fayda yok ölümlere
Geçmiş olsun vatana !

Kemal Evingen

Kazadan sonra İzmit okullarının sıralarında böyle boş yerler kaldı.

ÖLDÜREN DALGALAR

Büyük küçük, genç ihtiyar,
400 yolcusuyla Üsküdar.
İzmitten halat aldı,
Gölcük yolunda kaldı,
Rota şaştı,
Hırçın dalgalar gemiyi aştı,
Bir anda görünmez oldu gökle yeryüzü.
Çığlıklar aksediyor, derinden körfeze,
Ana, baba, abla, kardeş, asker, sivil, herkes
Bekliyordu Üsküdardan bir ses..
Bir zamanlar kahkahaların çınladığı körfezde
Şimdi bir matem sesi var.
Boş kaldı evlerde yataklar, sınıfta sıralar
Bir hiç kaldı ağlayanların yanında dalgalar

Sadiye KAKŞA

ONLAR İÇİN

Resmin duvarda kaldı Zeynep
Hâtıran yasta..
Elden ne gelir oldu bir kere olan
Alın yazısı, böyle yazmış yazan.
Görsen ne ağladılar
Sınıf arkadaşların, hocan...
Ne kadar şendin o gün
Okuluna giderken
Gidip te gelmemek için
Üsküdar'a binerken;
Neşe doluydu yüzün
Cıvıl cıvıldı sesin,
Yarın, öbür gün ve uzun yıllar için...
Bir Günay vardı
Bir de Nurdoğan
Henüz 16 sında
Mine ile Korcan,
Şimdi boş kaldı kardeş
İzmit Lisesindeki sıran...

Cemil MİLYON

Bir ana ölen çocuğunun arkasından ağlıyor.

Bu da ölen oğlunun arkasından ağlıyan bir baba.

Buzlar Üstünde Giden Gemi

YIL 1902. Norveç'te bir kış günüydü. Bir gemici rıhtımda duran gemileri seyrediyordu. Bir müddet durduktan sonra :

— Şimdiye kadar çok acayip gemiler gördüm ama, bunun gibisine raslamadım.

Gemici bunları yüksek sesle söylemişti. Hemen yanıbaşında beliriveren biri ona cevap verdi :

— Neden ?... Gemiye benzetemedin mi ?

— Doğrusu kaptanın bu gemiyle nereye gitmek istediğini merak ediyorum.

— Ben söyliyeyim size. Geminin kaptanı benim. Adım Nansen'dir. Gemiyi de Kuzey Kutbuna götüreceğim.

Gemici, karşısındaki adamı şöyle bir süzdü. Sonra başını sallıyarak uzaklaştı. Nansen adamın arkasından :

— Bu geminin yapılışına şaşan ilk adam sen değilsin, diye söyleniyordu.

O akşam Nansen'in arkadaşlarından Hans :

— Çok güç bir iş bu, dedi. Şimdiye kadar kimse Kuzey Kutbuna varamadı. Biz bu işi nasıl başaracağız ? Buzlar bize yol vermiyecek sanırım.

— Olsun, ben buzlarla mücadele edecek değilim.

— Ya ne yapacaksın ?

— Kuzey Kutbu civarında akıntılar olduğunu kuvvetle tahmin ediyorum. Buzları oraya yığan da akıntılardır. Kuzeye iyice çıkınca buzları sürükleyen akıntı gemimizi de buzlarla beraber alıp kutba götürecek.

— Ama bu çok vakit ister.

— Evet, belki de beş yıl. Ama ben bir deneyeceğim.

Aynı yılın temmuzunda Nansen ve on bir kişilik mürettebat Fram adındaki gemiyle yola koyuldular. (FRAM, ileri anlamına geliyordu)...

Nansen'in dediği gibi doğruca Kuzeye yollandılar. Gemi buzlar arasında sıkışıp kalıncaya kadar yollarına devam ettiler. Ondan sonra da Nansen'in plânına göre akıntıların gemiyi Kuzey Kutbuna sürüklemesini beklemeye başladılar.

Fakat çok geçmeden Nansen plânının yanlışlığını anladı. Gemi Kuzey Kutbuna çok yaklaşmıştı. Fakat akıntıların onu kutba kadar sürüklemesine imkân yoktu. Bu, onun cesaretini kırmadı. Adamlarına :

— Kızaklarımız ve köpeklerimiz var, dedi. Yolun geri kalan kısmını yürüyerek gideceğim.

Tayfalardan Johansen adında biri onunla beraber gitmek üzere seçildi. İkisi bir miktar yiyecek aldıktan sonra, köpekleri kızağa koşup yola koyuldular. Maksatları Kuzey Kutbuna vardıktan sonra kendi kendilerine medenî dünyaya dönmekti.

Kuzey Kubunun buzlarında yol almak çok zor oluyordu. Geceleri portatif çadırlarını kuruyor, sonra yine portatif ocaklarını yakarak yemeklerini ısıtıyor, yahut içmek için kendilerine buz eritiyorlardı.

Uzun bir seyahatten sonra yiyeceklerin tükenmekte olduğunu gördüler. Bunun üzerine Nansen yavaş yol aldıklarını, bu şekilde gitmekle

kutba varmalarının imkânsız olduğunu anladı. Johansen'e :

— Bu işi başaramıyacağız, geri dönelim, dedi.

Bunun üzerine iki adam nereye kadar geldiklerini gösteren bir işaret yaptıktan sonra en yakın kara parçasına ulaşmak üzere geri döndüler. Bulundukları yerin en yakınında Franz Joseph Arazisi (şimdi Fridtjof Nansen Arazisi) vardı.

Fakat şimdi seyahatleri büsbütün güçleşmişti. Çünkü havalar ısınmaya başlamış buzlarda büyük çatlaklar meydana gelmişti. Bunun için her çatlağın başına geldikçe eşyalarını kızaktan indirip yanlarında taşıdıkları portatif, küçük sandallara yüklüyor, karşı tarafa varınca tekrar kızağa dolduruyorlardı. Akşamları da ortalık kararmadan kamp kuruyorlardı.

Bir akşam yine yollarının denizle kesildiği bir yerde kamp kurmuşlardı. İki seyyah balık tutmaya çalışırken birden iri bir kutup ayısı Johansen'in üstüne atıldı. Zavallı adam Allahtan bir defa :

— İmdat !... diye bağırabilmişti.

Nansen hemen yetişti. Arkadaşını muhakkak bir ölümden kurtardı.

Nihayet iki arkadaş kendilerini Franz Joseph arazisinden ayıran denize ulaştılar. Fakat altlarındaki küçük sandalla oraya varmadan kış bastırabilirdi. Onun için bulundukları yerde kışı geçirmeye karar verdiler.

Durumlarının ne kadar müşkül olduğunu düşünün. Alabildiğine uzanan buz deryası içinde iki kişi... Fakat cesur seyyahlar güçlüklerle yılmadan mücadele ettiler. Sağ salim kışı atlattılar.

Nihayet ilkbahar geldi. Portatif kayıklarına binerek denize açıldılar. Norveçten ayrılalı üç yıl olmuştu. Gemi herhalde bu kadar zaman zarfında buzlardan kurtulup geriye dönmüş olmalıydı. Nansen'le arkadaşı da en sonunda medenî insanlarla karşılaştılar ve yurtlarına döndüler. Norveç onları hakikî bir kahraman gibi karşıladı. Gerçi kutba varamamışlardı ama, kendilerinden sonra yapılacak seyahatler için gerekli birçok bilgiyi toplamışlardı. Nansen'in gelişinden bir hafta kadar sonra da Fram döndü.

Kuzey Kutbu ancak bu seyahatten dört yıl sonra Robert E. Peary tarafından fethedildi.

O. YÜKSEL

KOMPOZİSYON YARIŞMAMIZDA MANSİYON KAZANAN İKİ YAZI

Talim

Babam uçaksavar topçu yüzbaşısıdır. Uçaksavar toplarını, her sene ağustos ayında toplarlar, bir subayın hava alanından çağırdığı uçağın arkasından bir kilometrelik telle sarkıtılan kırmızı bezden yapılmış balon gibi bir şeye ateş ederler. Uçaksavarlar bu talimi deniz kıyısı, tenha bir yerde yaparlar. Bütün subaylar, burası kamp gibi olduğu için çocuklarını da getirirler. Babam da beni bu talime götürdü. Bu ateş ettikleri topların namluları yaylıdır. Oraya, buraya döner. Askerler ateş ederken ben de onların on metre kadar ilerisinde oynuyordum. Birden askerin elinden kaçan topun namsulusundan boşanan mermilerden biri kafama geldi. Acısından uyandım.

Ben her akşam uyumadan evvel kitap okurum. Yine o akşam okuduğum kalın cildi başucumdaki komidinin üzerine koymuştum. Fakat cildin yarısı dışarda idi. Meğerse kalın cild kafama düşmüş.

Kadıköy Osman Gazi İlkokulu
Eriş Akman

Bir Rüya

Bir gece yattığım zaman öyle garip şeyler gördüm ki, kendimi deniz altında hissettim. Denizin altı hem aydınlık hem de karanlıktı.

Gözümün önünde batmış bir gemi saray gibi görünüyordu.

Biraz ilerledim. Önümde konsola benzeyen bir şeyle karşılaştım, korka korka çekmecelerden birini çektim, bir de ne göreyim, içinde göz kamaştıracak bir servet ! Hepsi yere düştü, onları alamadım. İkinci bir çekmeceyi çektim. Onun içinden de gümüş kaşık ve çatallar çıktı. Onlar da yere düşerken birkaçını kaptım. Üçüncü çekmeceyi çektim, orada hiç hoşa gitmiyecek şeyler vardı, onları almak ismedim. Çekmeceyi hırsla kapattım. Dördüncü bir çekmeceyi açtığım zaman heyecan içinde uyandım.

Fatih Oruç Gazi İlkokulu
Aşkın Karaca

SÖNEN LÂMBA

KATTY mutfağın penceresinden karanlık gecede hiç durmadan yağan yaz yağmuruna bakarak :

— Artık şu yağmur bir dinse, diye söylendi.

Hayatında böyle bir fırtına görmemişti. O gün sokakta yaşlıların :

— Böyle giderse Des Moine nehri muhakkak taşar, dediklerini duymuştu.

O sırada mutfağa gelen annesinin yüzü, gaz lâmbasının ışığında çok düşünceli görünüyordu.

— Anneciğim, acaba nehir taşar mı dersin ?

— Bilmiyorum ama, bu gece nehrin sesini hiç beğenmiyorum.

Katty dışarıyı dinledi. Her zaman sakin akan nehir, bu gece üstündeki tahta köprülerden geçen lokomotifler gibi homurdanıyordu.

Annesi bitkin bir halde mutfak iskemlesine oturdu :

— Güneye gidecek marşandiz hâlâ geçmedi. Ekspres de yarım saat gecikti. Baban bu akşamki ekspreste çalışacaktı. Bu fırtınada Des Moine köprüsünden geçecek trende bulunmasını hiç istemezdim.

Başını kaldırıp kızına baktı :

— Böyle havalarda keşke trende çalışmasaydı, diye düşünürüm. Bu...

Sözü yarıda kaldı. Bir an için rüzgârın sesi kesilmiş, karanlık gecede güneye doğru yol alan marşandizin homurtusu duyuluyordu. Ve sonra büyük bir gürültüyle çöken köprünün sesi işitildi.

— Aman Allahım !

Annesi iskemlenin üstünde kaskatı kalmıştı.

Katty hızla pencereye döndü.

— Marşandiz... Muhakkak köprü çöktü anne.

— Bir gün bunun olacağı muhakkaktı. Bu eski, tahta köprüyü bir türlü kaldıramadılar.

Katty annesine sarıldı :

— Ekspres şimdi neredeyse gelecek. Makinist köprünün çöktüğünü bilmiyor ki... Ne yapsak acaba ?

Bir an sessiz bakıştılar Sonra annesi :

— Baban, diye inledi.

Katty hızla dönüp duvarda asılı duran gaz lâmbalarından birini kaptı.

— Olmaz Katty !.

Annesi yerinden kalkmış, hızla dışarı fırlayan kızına bağırıyordu. Fakat Katty hiç bir şey duymuyor, rüzgâra karşı koşuyordu.

Bir an durdu, buğday tarlasından geçip yolunu kısaltmayı düşündü. Uluyan rüzgâr sırtını dövüyor, yağmur yürümesini zorlaştırıyordu. Lâmbanın titrek ışığında önünü bile güçlükle görebiliyordu.

Yolda durarak lâmbayı havaya kaldırdı. Aşağıda köpüren nehre dikkatle baktı. Derin sulara gömülen marşandizin pek az bir kısmı görülüyordu. Katty biraz daha yaklaştı. Birdenbire kulağı-

na suyun üstünden boğuk, boğuk insan sesleri geldi. Korkmamalıydı. Belki de bu rüzgârın sesiydi. Fakat hayır, işte yine aynı sesler duyuluyordu.

Katty yıkılan tahta köprünün kenarına gitti ve nehirde tahtalara tutunmuş, bocalayan iki adam gördü. Birisi :

— Bizi kurtar, diye bağırdı.

Kızın gözleri yaşardı, içinden bir ürperme geçti :

— Ben burada yalnızım. Etrafta da hiç kimse yok. Ekspres gelmek üzere. Onların, köprünün yıkıldığından haberleri yok !. Ben haber vermezsem ekspres nehre uçacak !

Adam inledi :

— İstasyon bir mil ötede. Obür köprüdeki tren hattından başka da geçecek yol yok, dedi.

Katty :

— Bilmiyorum, fakat gitmeliyim. Siz dayanmağa çalışın. Hemen size bir yardım ekibi yollıyacağım.

Geri dönerek öteki köprüye doğru koşmağa başladı. Yaptığı hareket doğru muydu ? Yoksa önce nehirdekileri mi kurtarmalıydı ? Eğer onlara yardım etse bu sefer de ekspres bütün yolcularla sulara gömülecekti.

Ayakları çamur içinde köprünün başına vardı. Tren raylarından başka geçecek bir yolu olmayan köprüye bakınca ürperdi. Rayların üstünde yürürken arkasından bir tren gelse hali ne olurdu ?

Bir an durakladıktan sonra gayretini toplayarak hızla ilerlemeğe başladı. Yolun ortasına geldiği sirada şiddetli esen rüzgâr lâmbayı söndürdü. Birdenbire Katte yüzünü siyah bir örtüyle örtmüşler gibi korkunç karanlığın ortasında kaldı.

Yere çömeldi, iki eliyle önünü yoklıyarak eziyetli yolculuğuna devam etti. Korkudan nefesi kesilmişti. Dikkatsiz bir adım onu da kor-

kunç sulara gömebilirdi. Nihayet uzaktan istasyonun ışıklarını gördü ve rayları tutan elleri toprağa değdi. Aynı anda yaklaşmakta olan ekspresin keskin düdüğünü işitti.

Can havliyle istasyona koştu. İstasyon memuruna köprünün çöktüğünü, marşandizin nehre yuvarlandığını söyledi.

İstasyon memuru hiç cevap vermeden kırmızı lâmbayı kaptı, ileri, geri sallıyarak ekspresi durdurdu. Nehre dökülenleri kurtarmak için hemen adam gönderdi.

Katty, kalabalığın arasında babasını arayıp buldu, olanları anlattı. Babası :

— Katty, sen çok cesur bir kızsın, dedi.

O sırada yanlarına istasyon memuru da gelmişti.

— Bu gece tarihe geçecek bir fedakârlık gösterdin, Bayan Katty !..

Bu, yerinde söylenmiş bir sözdü. Çünkü birkaç yıl sonra nehrin üstünde yapılan muazzam beton köprüye, «Katty Shelley» köprüsü adı verildi. Eğer Katty'nin o korkunç gecede kullandığı kırık lâmbayı görmek isterseniz, yolunuz düştüğünde Des Moine müzesine uğrayın !..

PADİŞAHLA GENÇ ÇOBAN

Eski zaman padişahlarından biri, maiyeti ile birlikte kır gezisine çıkmıştı. Ovada genç bir çoban gördü. Bir köy ağasının koyunlarını otlatıyordu. Çoban gürbüz, al yanaklı, iri yapılı bir delikanlı idi. Padişah ile adamlarının renk renk parlak kıyafetleri karşısında gözleri kamaşmış gibi şaşkın şaşkın bakıyordu.

Padişah : «Delikanlı, bu sürdüğün koyunlar kimin ?» diye sordu.

Çoban sürü sahibinin adını söyledi. Bunun üzerine padişah tekrar sordu : «Peki, bu yaptığın hizmet karşılığı olarak ondan ne alıyorsun ?»

«Ne mi alıyorum ?» dedikten sonra delikanlı : «İyi bir yemek, sıcacık bir elbise ve bir de yatak» cevabını verdi.

Padişah : «Ne?... Yalnız bu kadar mı ?» dedi. «Böyle ağır bir hizmet karşılığı bu kadarcık mı ?» Genç çoban padişaha pek zeki bir bakışla bakarak şu cevabı verdi :

«Az mı bu ? Sanki siz daha çok mu alıyorsunuz ?»

Bu cevap padişahı şaşırttı, biraz düşündükten sonra kendi kendine : «Hakikaten sanki ben de bundan çok mu alıyorum ?» dedi.

Bayram Hediyesi

DEMİRCİ Hasan Usta alev alev yanan ocağın önünde kızgın demiri bütün kuvvetiyle dövüyordu. Bu yıl işler hiç iyi gitmemişti. Köy ağası artık atlarını şehirde nallatıyor, köylüler de paraları olmadığı için iş karşılığı yiyecek veriyorlardı. Usta içini çekerek :

— Buna da şükür, dedi.

Öyle ya hiç değilse aç kalmıyorlardı.

Bu sırada köyün karla örtülü dar sokağından çocukların şen kahkahaları yükseldi. Hasan Usta ne oluyor diye dışarıya baktı .

Sokağın sonunda neşeli bir çocuk grubu gülüp bağırışarak kocaman bir meşe kütüğünü sürüklüyorlardı. Ali, babasına :

— Babacığım, çocuklar köye odun taşıyor, ben de yardım edeyim mi ? dedi.

— Peki oğlum, ama dikkat et, kütük ayağına düşmesin.

Hasan Usta çocukların hep birlikte kütüğü tepeye çekişlerini seyretti. Bayram günü köyde şenlik olacak, köy ağası çocuklara hediyeler dağıtacaktı. Ali'den başka herkes sevinecekti. Kendi kendine :

— Kütüğü sürüklemek ne kadar da zor, dedi. Çocuklar kan - ter içinde kaldılar. Halbuki kütüğün altına karda kayan dar tahtalar konsa taşıması çok daha kolay olurdu.

Birdenbire aklına güzel bir fikir geldi. Oğluna bayram hediyesi olarak bir kızak yapsa kimbilir ne kadar sevinirdi. Çocukçağız tepeden kızağıyla hem kayar, hem de odun taşırdı.

Derhal işe koyuldu. Kızağın oturulacak kısmını pürüzsüz, rendelediği çam ağacından yaptı. Ayaklarına sağlam tahtalar koyup kenarlarına örsünün üstünde şekil verdiği demirleri taktı. Sonra dükkânın bir köşesine sakladı.

Bayram günü geldi. Ali sabahleyin erkenden kalkmış, sobayı yakıp odayı süpürmüştü. Bayramlaştıktan sonra Hasan Usta oğluna :

— Doğru dükkâna koş, kapının arkasında senin için hazırladığım bir hediye bulacaksın, dedi.

Ali biraz sonra elinde kızağı sevinç içinde eve döndü. Baba oğul kucaklaştılar. Sonra sabahın erken saatinde beraberce köyün çok yakınındaki tepeye gittiler. Güneş karlar üstünde parıldıyordu. Tepeye varınca Hasan Usta :

— Haydi bakalım, kızağına bin. Ben seni iterim. Bir, iki, üç...

Hasan Usta kızağı kuvvetli bir itişle bayırdan aşağı yolladı. Kızak kuş gibi kayarak tepenin altına vardı. Ali kızağını tepeye çekerken keyif içinde :

— Ne güzel de kayıyor, diyordu.

Ali'nin neş'eli kahkahalarını duyan öbür çocuklar evlerinden çıkıp baba ile oğulun etrafını sardılar. Hepsi de Ali'ye imrenerek bakıyorlardı. Biraz sonra çocukların anne ve babaları da tepeye geldiler. Kızağı görünce :

— Hasan Usta, sen akıllı bir adamsın. Bize de bundan birer tane yap. Hem çocuklar binip eğlenir, hem de ormandan kolayca odun taşırız. Bütün yıl sana bol bol dua ederiz, dediler.

Birkaç gün sonra Hasan Ustanın dükkânına köy ağası geldi.

— Yaptığın o güzel kızaklardan benim çocuklar da istiyorlar. Ormandan odun taşımak için de büyük bir tane yap. Sen akıllı ve hünerli bir ustasın. Bundan sonra bütün atlarımı sen nallıyacaksın.

Hasan Usta gülümsedi. Artık eski evini tamir edecek, Ali'ye yeni palto alabilecek parası olacaktı.

Dükkânda demir ocağı alev alev yanıyordu.

Bir Küçücük Devletçik

ÖZCAN, okul dönüşünde evde dayısını görünce sevindi. Çünkü ondan sorup öğreneceği bir şey vardı :

Monako Prensinin bir oğlu olmuş... Gazeteler, kaç gündür, bundan bahsediyorlardı. Özcan haritada Monako Prensliğini bulamamıştı.

Dayısı güldü : «Neden bulamadığını anlıyorum» dedi, ve sonra anlattı :

— Bu prenslik o kadar küçüktür ki, onu haritada ayrı bir renkle göstermek mümkün değildir.

— Pek mi küçük ?

— Pek küçük. Bizim Kadıköy kadar bile değil. Bir buçuk kilometre kareden biraz fazla. Fransanın güneyinde Akdeniz sahilinde bir yamaç üzerinde Monako, Monte Karlo adında birbirine bitişik iki küçük şehirle bir de kasabadan ibaret. Hepsinin nüfusu 23000. Bunun yarısı Monte Karlo'da. Resmî dil Fransızcadır, fakat ahalinin çoğu İtalyanca konuşur.

Dayı şunları da anlattı :

Bin yıl önce Grimaldi adında biri tarafından kurulan prenslik o soydan doğan prensler tarafından idare edilerek bugüne kadar gelmiştir. Bu küçük memleket iç işlerinde tam bağımsız bir devlettir : Anayasası, özel kanunları, bayrağı ve jandarması vardır.

Yalnız dış işlerini Fransa idare eder.

Monakoluların bir kısmı meyva, sebze ve koku çiçekleri yetiştirir, kokular çıkarır fakat halkın asıl geçim ve kazanç kaynağı yabancılardır.

Monako'nun iklimi pek lâtiftir. Kışlar son derece hafif geçer. Yağışlı ve bulutlu günler azdır. Limanı küçük, fakat çok mahfuzdur. Otelleri, tiyatroları ve Monte Karlo'da büyük bir saraya benzeyen gazinosu vardır. Büyük bir kütüphanesi ile birlikte deniz müzesi ve akvariyumu; sıcak yerler bitkileri yetiştirilen set bahçeleri dünyada eşsizdir. Böyle olduğu için Monako'ya pek çok yabancı turist gelir. Monte Karlo'da kış mevsimini otellerde, pansiyonlarda geçiren yüzlerce yabancı zengin bulunur. Bunlar bu küçük memlekete bol para getirirler. Asıl en büyük

Monte Karlo'da bir gazino

kazancı gazino sağlar : dünyanın en tanınmış kumarhanesi buradadır. Gazinoda yabancılar kumar oynar : elden ele milyonlarla para döner, bundan Monako hükûmetinin aldığı hisse bu mini mini devletin bütün masraflarına yeter. Monakoluların gazinoya girmesi yasaktır. Ama bu yasak onlara ağır gelmez, çünkü yabancılar oynar, kazanır veya kaybeder, fakat neticede Monakonun masrafları sağlanır ve Monako halkı da vergiden kurtulur. Dünyada ahalisi

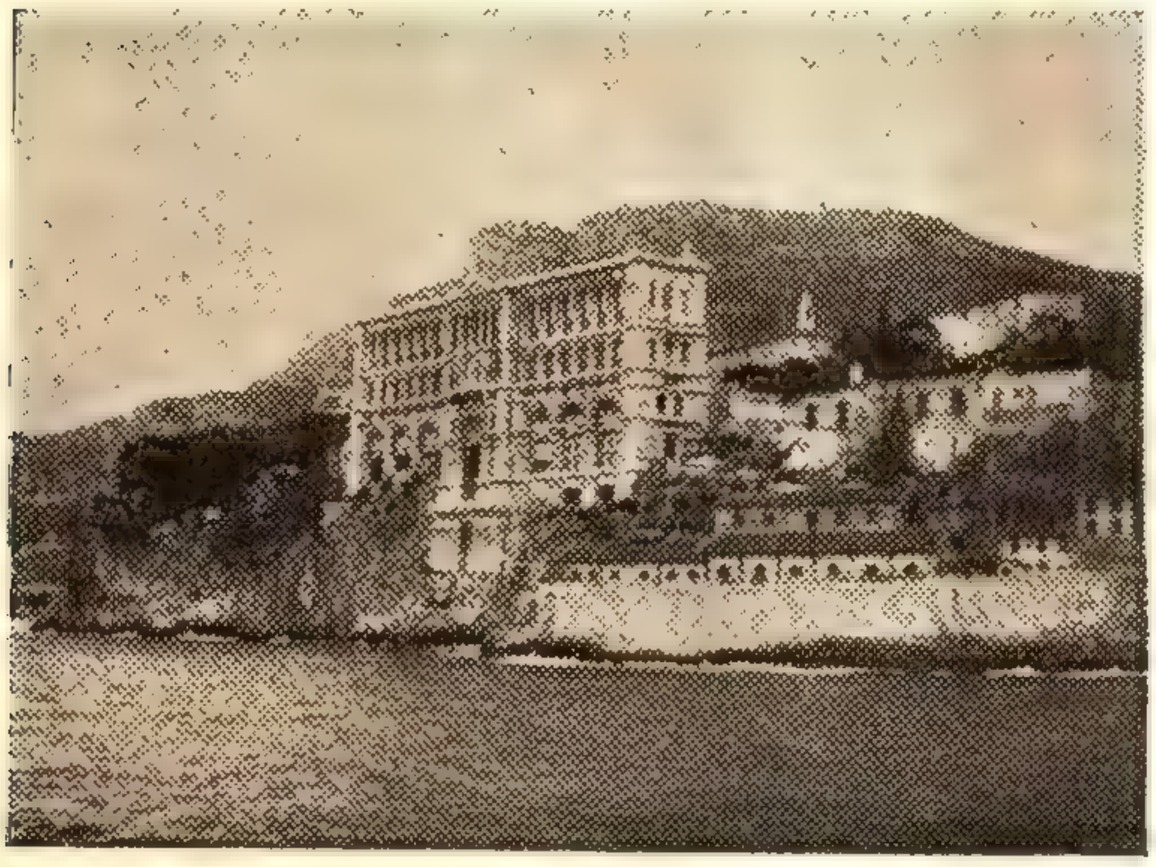

MONAKO
Deniz Müzesi

MONAKO
Topluca görünüş

DOKTOR AMCANIN ANLATTIKLARI

Bahara Selâm!..

BAHARIN tatlı ve sıcak günleri geldi. Ağaçlar çiçeklendi, ılık rüzgârlar yüzümüzü okşuyor. Sabahları her halde kuş cıvıltılariyle uyanıyor, taze bir kuvvetle okula koşuyorsunuz.

Baharda bütün tabiat gençleşir, canlanır, yeşerir, çiçeklenir, topraktan âdeta hayat fışkırır.

Bu mevsimde güneş ışınlarının etkisiyle tıpkı bitkiler ve hayvanlarda olduğu gibi, insanlarda da bir takım değişiklikler olur. Baharın güneşi ve havası insanı da canlandırır. Bu canlanıp uyanma sayesinde bünyemizde de bir savaş başlar. Vücuttaki madenlerin bir kısmı azalır, bir kısmı çoğalır. Meselâ cildi yumuşatan, ona parlaklık veren iyot ve kükürt, kemiklere kuvvet sağlayan kalsiyum madenleri mayıs ayında azalır. Buna karşılık böbrek üstü guddesi aşırı derecede hamaratlaşır ve etlere dolgunluk veren potasyum, çelik, demir, mağnezyum madenleri artar. Mağnezyum gençlik getirdiğinden baharda yeşillenen bütün tabiat gibi insanlar da gençleşir, zindeleşir. Baharda ağaçlara nasıl canlılık geliyorsa, kurumuş gibi görünen dallar nasıl yumuşayıp yeşeriyorsa, kökler topraktan can suyunu nasıl en ince dallarına kadar götürüyorsa, insanlar da baharda hayat eksiri «hormon» dediğimiz maddeleri kan yoluyla bütün organlara dağıtır. Kışın sonunda palto, pardesü, eldiven, şapka gibi yünler nasıl atılıyorsa, uzviyet de kötümser duyguları öylece atar, her şeyi hoş görmeğe, pembe görmeğe başlar. Vücut, kış mevsiminde vitamin bakımından fakirleştiği için hastalıklara karşı koyamaz. Halbuki bahar aylarında taze sebze ve meyvalarla vitaminler bollaştığı için hastalıklar da azalır. Hattâ nisan, mayıs aylarında insanların saç ve tüyleri diğer aylardakine nispetle daha çabuk büyür. Çocuklar boy atarlar. Bu güzel mevsimin kıymetini bilelim, havasından, güneşinden, sebze ve yemişlerinden bol bol faydalanalım. Yalnız dikkat; sakın iyice yıkamadan hiçbir şeyi yemeyin.

Dr. Kâmran ŞENEL

---

vergi vermeyen tek memleket budur.

Memleketi prens ve onun seçtiği bir küçük meclis idare eder. Prensin Grimaldi soyundan olması şarttır. O soydan erkek mirasçı kalmazsa Monako, anlaşma gereğince, Fransa idaresine geçecektir. O halde de ahali bugünkü rahat ve refahını kaybedecek: Fransa'ya vergi verecek ve askerlik edecektir. Geçenlerde prensin bir erkek çocuğu oldu diye halkın çılgınca sevinci işte bu sebeptendir.

Özcan'ın dayısı sözlerini şöyle bitirdi:

— Hani, limon için söylenen bir bilmecemiz vardır: «Bir küçücük fıçıcık, içi dolu turşucuk.» Biz bunu, «Bir küçücük devletçik, içi dolu servetçik» şekline sokarsak Monako için pek uygun bir bilmece yapmış oluruz.

[Toprağı bakımından dünyanın en küçük devleti Monako değildir. Ondan da küçük bir devlet vardır ki, dünyanın büyük devletleri arasında yer tutmuştur. Özcan'ın dayısı gelecek sayıda bize onu anlatacaktır.]

A. B.

YAPI ve KREDİ BANKASININ BİR HİZMETİ

Yapı ve Kredi Bankası müşterilerinin çocukları artık Doğan Kardeş'e yarı fiatla (yılda 12 lira yerine 6 lira) abone olabileceklerdir. Bu ucuz aboneden faydalanmak için bulunduğunuz yerdeki Yapı ve Kredi Bankası şubelerine başvurunuz.

KARAGÖZ OYNUYORUZ

Erkek Çocuklara ne oldu?

Karagözcük — Babacığım, dün Filârmoni Derneğinde bir konser dinledim. Hiç aklımdan çıkmıyor.

Karagöz — Kim götürdü seni oraya?

Suna Kan

Karagözcük — Öğretmenim babacığım.

Karagöz — Aferin o öğretmene. Acaba niçin seni götürdü de başka bir arkadaşını götürmedi?

Karagözcük — Benim piyano çaldığımı biliyor da.

Karagöz — Haa, anladım. Sana böyle konserler dinleterek hevesini arttırmak istiyor.

Karagözcük — Evet öyle olacak babacığım.

Karagöz — Yaman bir öğretmen o. Kimler çaldı konserde bakayım?

Karagözcük — Suna Kan'la Mayda Arkan.

Karagöz — Hani şu geçen sene Paris'de milletlerarası bir yarışmada mükâfat kazanan kızımız Suna Kan mı?

Karagözcük — Evet o, ta kendisi. O kadar güzel çalıyor ki babacığım, insan onu dinlerken kalbi duracakmış gibi oluyor. Ben hiçbir zaman onun gibi çalamıyacağım.

Karagöz — Niçin çalamıyacakmışsın? Çalışırsan pekâlâ sen de çalarsın.

Karagözcük — Öğretmenim de öyle diyor. Allah vergisi istidadın var, sende bir eksik olan çalışmak diyor.

Karagöz — Doğru söylüyor öğretmenin. Tek başına istidat yetmez. Çalışarak onu işletmek lâzım.

Karagözcük — Evet, günde en aşağı 2 - 3 saat çalışmam lâzım. Ben de işte bunu yapamıyorum.

Karagöz — Niçin yapamıyorsun bakayım?

Karagözcük — Sıkılıyorum babacığım.

Karagöz — Hah işte, bütün mesele bu! Çalışmaktan sıkılıyorsun. Erkek çocukların çoğu böyle. Çalışmaktan sıkılıyor. Akılları fikirleri oyunda. Kız çocukları böyle olmadıkları için, onlar daha çok muvaffak oluyorlar. Bak bütün muvaffak olan çocuklarımızın hemen hepsi kız: İdil Biret, Suna Kan, Ayşegül Sarıca, Leylâ Gencer, Aylâ Erduran, Feyha Talay, Arın Karamürsel... Daha daha ne bileyim ben, bir alay kız.

Karagözcük — Şimdi bir de Mayda Arkan'ımız var babacığım.

Karagöz — Gördün mü bak, o da kız. Hem bu ad bana hiç yabancı gelmiyor.

Karagözcük — Haklısın. Maşallah ne kuvvetli hâfızan var. Doğan Kardeş'in 1946 yılında okuyucuları için tertiplediği sanat müsamelerinde çalmış.

Karagöz — Gördün mü bak

— Sonu 49. sayfada —

Mayda Arkan

Neşe Ağacı

ESKİ zamanlarda bir bozkırın ortasında çok fakir bir köy vardı. Bu köy halkının hepsi fakirdi ama içlerinde Cömert ile Açgöz adındaki iki kardeşten daha fakiri yoktu. Bu iki kardeş kundura tamirciliği yaparak, kerpiç kulübelerinde kıt kanaat geçinirlerdi.

Köy halkının kunduraları da öyle ahım şahım şeyler değildi. Buna rağmen iki kardeş kulübelerinin önündeki ufacık tarlalarında buğday yetiştirecek kadar para kazanıyorlardı.

Derken günlerden bir gün şehirden köye pırıl pırıl âletleriyle yeni bir kunduracı geldi. O kadar ustaydı ki, şehirde Kıraliçe ile Prenseslere bile kunduralar yapmıştı. Az zamanda herkes kundurasını ona ısmarlamağa başladı.

Kısacası, iki kardeş, o kış işsizlikten o kadar fakir düştüler ki, bayram günü, kuru ekmekten başka yiyecekleri yoktu. Fakat yine de kulübelerini süsleyip, çalı çırpı ile ocağı tutuşturdular ve gönülleri şen sofranın başına oturdular.

Ağızlarına henüz birer lokma atmışlardı ki, ocağın içinden bir kuş, Guguk ! Guguk ! diye uçarak sofralarına kondu. Şaşkınlıkları geçmeden kuş konuşmağa başladı :

— İyi kalpli efendiler hangi mevsimdeyiz ?

Cömert :

— Kış mevsimindeyiz, bugün de bayram !

— Öyleyse hepimizin bayramı kutlu olsun ! Geçen sonbaharda havalar soğuyunca ocağınızın içinde kendime yuva yapıp kış uykusuna dalmıştım. Bu akşam da bir sıcaklık duyunca yaz geldi sanarak çok sevindim ama, bir de baktım ki, her taraf karla kaplı. Üstelik yuvam da yandı. Bahar gelene kadar bir köşede yuva kurmama izin verirseniz, gelecek bahar sizlere ne dilerseniz getiririm.

Böylece iki kardeş, Guguk kuşuna bir köşede yuva yaptılar; kuru ekmekten ona da verdiler.

Günler geçti, karlar eriyip havalar ısınmağa başladı. Yavaş yavaş günler de uzadı. Derken ılık bir bahar sabahı, iki kardeş Guguk kuşunun neşeli şarkısiyle uyandılar. Kuş onlara :

— İşte, seyahatime çıkıp dünyanın dört bir tarafına baharı müjdeliyeceğim gün geldi, dedi. Bütün kış beni misafir ettiniz. Karnımı doyurup suyumu verdiniz. Ben

ÇIKSIN UÇURTMALAR

Bahar geldi, çıksın uçurtmalar,
Evler, minareler üstüne.
Kimini kapıp götürsün rüzgâr
Kimi takılsın telgraf direklerine.

Sanki gelin gibi allanıp pullanmış
Gökte ne güzel süzülüşü var ucurtmanın.
Artık yere inmek ister mi hiç
Uçurtmam arkadaşı olmuş rüzgârın.

Şükrü Enis REGÜ

de gelecek bahar sizlere dileklerinizi getireceğim. Dünyanın öbür ucunda bir kuyu vardır. Bu kuyunun iki başında, biri baştan başa som altından yapraklarla, diğeri defne dallarıyla kaplı iki ağaç yükselir. Bunların altın yapraklısına «Zenginlik», ötekisine ise «Akıl» yahut «Neş'e» ağacı derler. Defne ağacının bir yaprağına sahip olan insan fakir bile olsa hiçbir zaman neş'esini kaybetmez. Bu ağaçların hangisinin yaprağını isterseniz söyleyin, size getireyim.

Cömert :

— Guguk kuşu, bana defne ağacından bir yaprak getir, dedi.

Açgöz ise altın ağacından bir yaprak istedi.

Guguk kuşu selâm verip uçtu gitti.

O kış, iki kardeş her zamankinden fakir düştüler. Artık kimse onların yüzüne bile bakmıyordu. Guguk kuşu da bir türlü gelmiyordu. Ne yapalım diye düşüncelere daldıkları bir sabah dışardan bir kuş sesi duyuldu. Guguk kuşu gelmiş, cama gagasiyle vuruyordu.

Pencereyi açınca bir de ne görsünler ? Kuşun tırnakları arasında som altından bir yaprakla, yemyeşil bir defne yaprağı... İki kardeş sevinç içinde armağanlarını aldılar. Guguk kuşu gelecek baharda ne istediklerini sorup yine uçtu gitti...

Açgöz, altın yaprağına kavuşunca hemen komşularına gidip başlarına gelenleri anlattı, altın yaprağı gösterdi. Herkes Açgöz'ün akıllı, Cömert'in ise budala olduğuna kanaat getirdi. Açgöz, kısa zamanda eş dost edindi ve köyün en güzel kızı ile evlenip güzel bir kulübeye yerleşti. Şehirden gelen kunduracı da onu hemen kendine ortak yaptı.

Cömert ise eskisi gibi kerpiç kulübesinde yaşayıp buğday tarlasını ekiyordu. Fakat onun yanına gelenler hemen bütün dertlerini, üzüntülerini unutuyor, günlerini neş'e içinde geçiriyordu. Böylece, yavaş yavaş bütün köy Cömert'i fakirliğine rağmen sevmeye başladı.

Birçok yıllar böylece geçti ve her bahar Guguk kuşu, kardeşlere dilediklerini getirdi.

İşte, bu yıllarda yüksek bir tepenin üstünde sivri kuleleri bulutlara değen köşkün sahibi Beyzade memleketine döndü. Bu Beyzade, padişahın en yakın adamıyken etrafın iftirasına uğrayarak saraydan kovulmuştu. Üzüntüsü öyle büyük, derdi o kadar çoktu ki, bir türlü başına gelenleri unutamıyor, günlerini karanlık odalara kapanarak geçiriyordu.

Bir gün, pencereden bakarken kuyudan su çeken Cömert'i gördü. Onunla konuştu. O andan itibaren bütün dertlerini unutup köşkte eskisi gibi şenlikler yapmağa başladı. Bu şenliklerin hepsinde Cömert de bulunuyordu.

Cömert'in şöhreti o kadar yayıldı ki, saraya, tâ padişahın kulağına kadar ulaştı. Padişah, o sıralarda oğullarından birini yedi adanın sahibi bir prensesle evlendirmek istemiş, fakat prenses kabul etmemişti. Padişah buna çok üzülüyordu. Cömert'in şöhretini duyunca, bir adam gönderip onu sarayına çağırttı.

Cömert, saraya varınca padişah ta bütün dertlerini unuttu. Kırk gün kırk gece süren şenlikler yapıldı. Cömert'e pırlantalı, incili kadife elbiseler giydirildi. Sarayda ömrünün sonuna kadar rahat ve huzur içinde yaşadı.

* * * * * * * * * * * * *

OKUL

Hem yeni şeyler öğreniriz
Hem güler eğleniriz
Bir gün hastalanıp gidemezsek
Okulun hasretini çekeriz.

Erdal KAŞ

★

ATA'M

Nerdesin ey ATA'm
Toprakta yatan ATA'm,
Gidip göklere soram
Bulutlara anlatam.

Küçükken annem bana
Hep seni anlatırdı.
Ömrümce unutamam
O kısa hayatını.

Ani Hanımyan

* * * * * * * * * * * * *

İSVİÇRE'NİN DESTAN KAHRAMANI

WILHEM TELL

İSVİÇRE'nin kuruluşu ilkin üç kantonun birleşmesi ile başlamış, yavaş yavaş başka kantonlar da onlara katılarak memleket bugünkü şeklini almıştır.

İlk üç kantonu 1307 yılında Avusturya İmparatorunun askerleri işgal etmişti. Bunların başında Gessler adında pek zâlim bir kumandan vardı. Gessler, ahaliyi kasıp kavuruyor; mallarını, hayvanlarını ellerinden alıyordu.

İşte o günlerde Uri kantonunda iri - yarı, gür sakallı bir adam, elinde bir tatar - yayı ile ormandan kasabaya inerken yolda askerlerin bir adamı kovaladıklarını gördü. Hemen ileri atıldı ve ormanda yankılar uyandıran heybetli bir sesle bağırdı :

— Askerler durun ! Olduğunuz yerde kalın !...

Sonra yaklaştı ve şaşkınlıktan put gibi donup kalmış olan askerlere :

— Nedir, bu yaptığınız, sizin ? Niçin kovalıyorsunuz o adamı ? diye sordu.

Askerlerin başında bulunan biri cevap verdi :

— Hayvanlarını aldık diye isyan etti; kumandanımız Gessler de onu ölüme mahkûm etti.

Sakallı adam karşısındakine sert sert bakarak :

— Öyle şey olmaz, dedi, hür insanların malları ellerinden alınamaz. Sen git o Gessler'e söyle : bundan vaz geçsin. Hem unutmayın ki

Tell'in attığı ok hiçbir zaman boşa gitmez; vurmak istediğini mutlaka vurur !

Başka bir şey demeden dimdik yürüdü, yoluna gitti.

Bu adam Wilhelm Tell'di. Üç kantonun en yiğit, en cesur adamı, ok atmada eşi olmayan Tell !

Askerler olan biteni kumandanları Gessler'e anlattılar. Gessler : «Wilhelm Tell, cesurmuş, usta okçu imiş, öyle mi ?» dedi, «Pekiyi, öyleyse ben ona bir tuzak kurayım da görsün...»

Ertesi gün, Uri kantonunun merkezi Altdorf kasabasının pazarı idi. Pazara her taraftan akın akın halk gelecekti. Gessler kasabaya giden ana yol üzerine uzun bir sırık diktirdi; sırığın tepesine üstüne imparatorun arması takılmış bir şapka koydurdu. Etrafına da mızraklı, teberli askerler diktirdi.

Daha geceden tellâlar bağıra bağıra halka ilân ettiler: sırığın önünden geçen herkes eğilip şapkayı selâmlayacaktır; böyle yapmayan yakalanacak, idam edilecektir !

Ertesi sabah pazara inen zavallı köylüler şapkanın önünde boyun büküp eğiliyor, içlerinden Gessler'e lânet okuyarak, şapkayı selâmlıyorlardı. Biraz sonra Wilhelm Tell göründü. Babasının yayını omuzunda taşıyan küçük oğlu da beraberdi. Tell sırığın önünden başını kaldırıp şapkaya bile bakmadan her vakitki dimdik yürüyüşüyle geçti, oğlu da babası gibi yaptı.

Askerler Tell'in yolunu kestiler :

— Şapkayı selâmlamadan

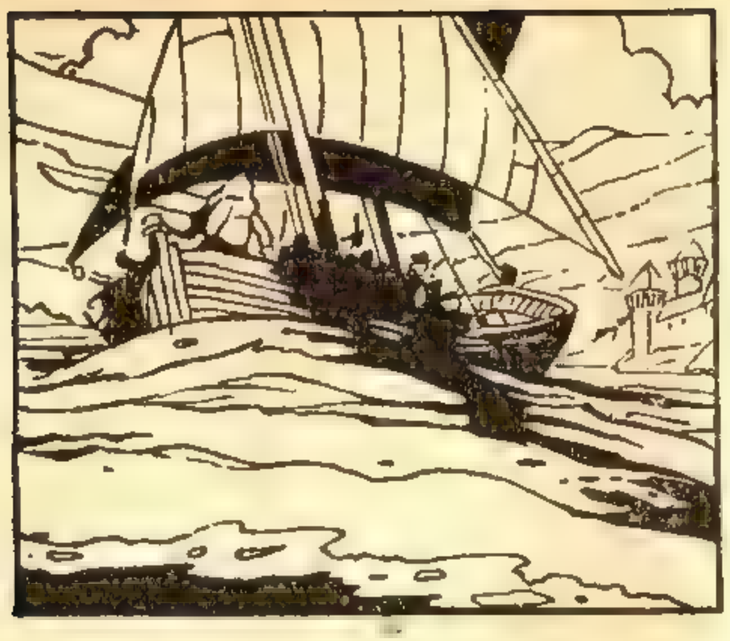

geçemezsin, geri dön selâm ver !

Bu emri veren çavuşları idi. Tell sert bir bakışla onu yukarıdan aşağıya süzdü :

— Selâm vermem, yürür geçerim, dedi ve yürüdü.

Fakat zırhlı ve silâhlı dört asker onu sardılar.

Yiğit adam olanca gücüyle, bütün hızıyla uğraştı ama başa çıkamadı. Askerler Tell'i elleri arkasında bağlı olarak Gessler'e götürdüler.

Melun suratlı zâlim Gessler buna pek sevinmişti. Çirkin yüzünü bir kat daha çirkinleştiren vahşi bir sırıtma ile :

— Gel bakalım okçu başı ! dedi, İmparatorun armasına hakaret ettin; cezan idamdır; ama ok atmadaki ustalığını işittim, seni bağışlıyabilirim, yalnız bir şartla : kırk adım öteye konacak bir elmayı okla vuracaksın; vuramazsan kafan gidecek.

Tell :

— Peki, ben hazırım.

Gessler :

— Dur acele etme, o elma çocuğunun başına konulacak !

Tell :

— Öyleyse ölmeğe razıyım; kesin başımı.

Gessler :

Fakat ilkin benim okçularım kendi ustalıklarını senin çocuğun başındaki elmada deneyecekler; onları göreceksin, sonra idam edileceksin !

Buraya kadar sessiz durup düşünen çocuk birden babasına sarıldı :

— Babacığım, dedi, senin attığın oklar, hedefini hiç şaşırmaz. Beni başkalarına bırakma ! Oku sen kendin at !

✶

Altdorf kasabasının meydanı o gün çok kalabalıktı. Ortaya bir sırık dikilmiş, sırığa küçük Tell, elleri arkasında, bağlanmıştı.

Wilhelm Tell elinde yayı ile meydana çıktı : her zaman olduğundan daha dik, daha vakarlı yürüyordu. Durulacak yerde durdu. Küçük oğlunun başına elmayı koydular. Yiğit adam çocuğuna baktı, sonra gözlerini yumdu, birkaç saniye öyle durdu. Yüzünün rengi değişmedi, fakat tekrar açtığı zaman gözlerinden ateş fışkırıyordu. Sâkin bir tavırla yayını kurdu, oku yerleştirdi, aynı

sâkin tavırla nişan aldı, mandalı çekti... Çıt... vızzz... çat !...

İkiye bölünen elmanın parçaları yere düşerken ok da sırığa saplanmıştı.

Meydanı dolduran kalabalıktan müthiş bir ses yükseldi :

— Yaşa Wilhelm Tell !

Aynı ses tekrar tekrar yükseldi :

— Yaşasın kahraman Tell!

Gessler'in yüzü sapsarı kesildi. Tell oğlunun yanına koştu, birbirlerine sarıldılar. Bu sırada Tell sırığa saplanmış duran oku usulca çekip aldı, koynuna sakladı.

Halk sevinçten coşmuştu :

— Sağ ol ! Var ol, kahraman Tell ! nidaları Altdorf kasabasından aşıyor, kırlara yayılıyordu.

Gessler öfkeli öfkeli yerinden kalktı, sesini yükselterek :

— Wilhelm Tell ! İmtihanı geçtin ama, dedi, sen benim esirimsin. Çünkü isyan eden bir adama yardım ettin.

O anda halk sopalarla ortaya atlıdı, fakat askerler silâhla karşıladılar. Gessler :

— Çabuk atlar gelsin ! Askerler, esiri alın, doğru göl kenarına ! diye bağırdı.

Gessler'le askerleri eli ayağı bağlı Tell'i de alarak atlarla göl kenarına vardılar. Orada bir yelkenli kayık duruyordu. Gessler adamları ile birlikte Küssnacht'a gidecekti. Kayıkçıya emir verdi.

Kayıkçı :

— İmkânı yok, Senyör, dedi, göl pek dalgalı, nerede ise fırtına patlıyacak, bataRız.

Gessler :

— Sen benim emrimi yerine getir ! Başka lâf istemem, dedi ve şunları ilâve

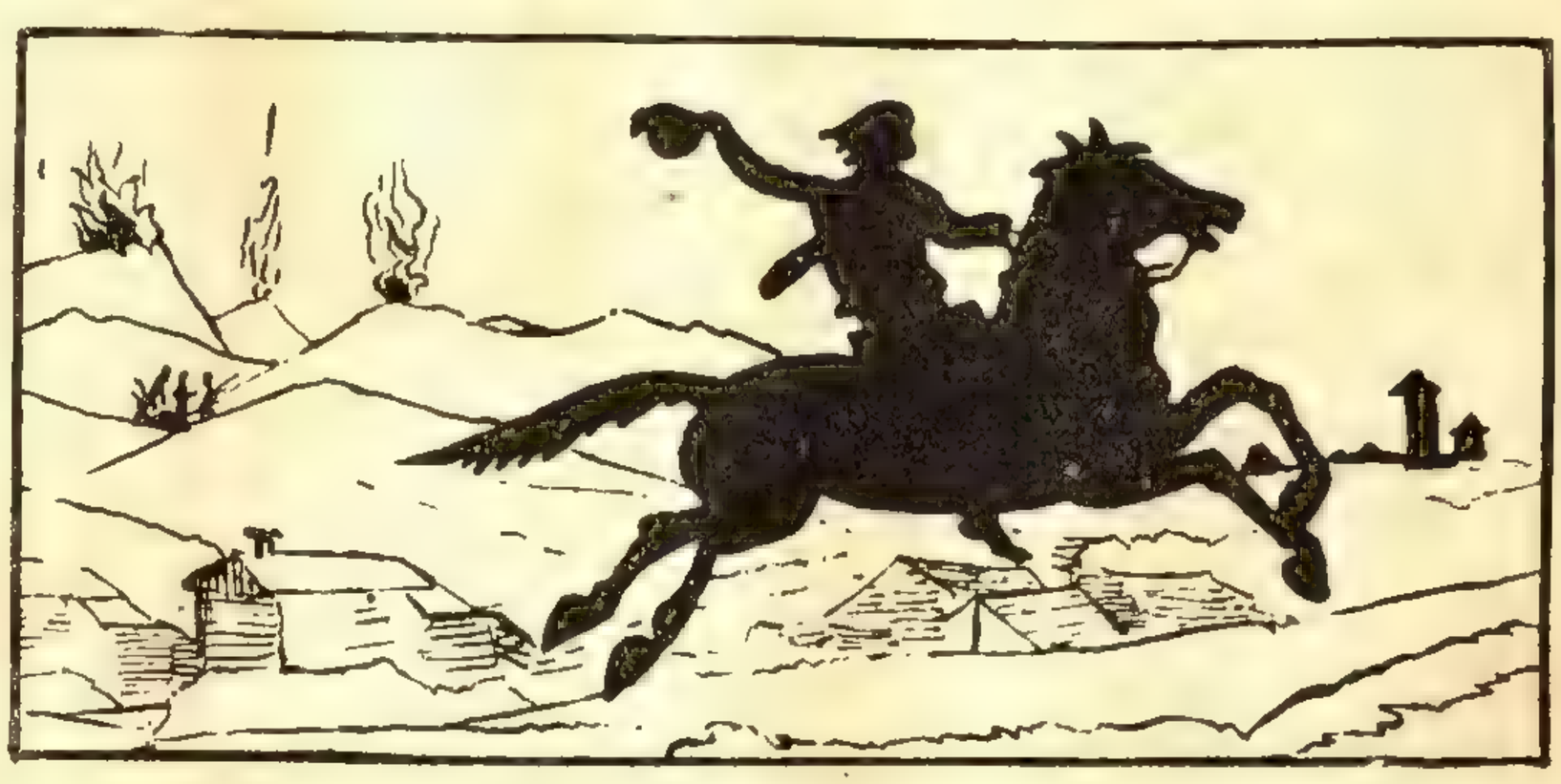

etti : «Oradan alacağım kuvvetle dönüp geleceğim, Altdorf'u yerle bir edeceğim !»

Kayıkçı zor karşısında ne yapabilirdi ? Gessler'le adamları eli ayağı bağlı Tell'i alarak kayığa doldular. Kayık sahilden açıldı. Fakat göl kabardıkça kabarıyordu.

Küssnacht'a yaklaştıkları sırada fırtına olanca hızıyla patladı. Kayıkçı Gessler'e :

— Senyör, dedi, işte korktuğum başımıza geldi. Artık yapacak bir şey kalmadı. Yüzmek biliyorsanız ve bu havada yüzebilirseniz kurtulursunuz.

Gessler kızdı :

— Ne demektir bu ? diye bağırdı. Sen kayıkçı değil misin ? Sanatını bilmiyor musun ?

— Biliyorum Senyör ama bu fırtınaya karşı elimden bir şey gelmez. Bizi kurtaracak bir tek adam vardır.

— Nerede ?

— Burada, kayıkta ama eli ayağı bağlı, esir !

— Tell mi ?

— Evet o, kurtarırsa yalnız o kurtarır !

Fena halde korkan zâlim kumandan emir verdi.

— Çabuk çözün iplerini serbest bırakın şunu !

Wilhelm Tell kayığın idaresini ele aldı. Biraz sonra bağırdı :

— Hepiniz sımsıkı tutunun. Küssnacht limanına giriyoruz.

Tam o sırada kayığı kayalara doğru çevirdi ve ansızın yerinden fırladı, kedi çevikliği ile sıçrayıp, kayalardan birine atlayıverdi. Gessler'in :

— Hey ! Yakalayın şunu be ! diye haykırması boşa gitti. Birkaç dakika zarfında Tell gözden kayboldu; ormana dalmıştı.

Gessler'le adamları karaya çıktıkları zaman Tell ormanın kendisine en uygun yerinde pususunu kurmuştu bile.

*

Zâlim adam ormanda ilerlerken içinden şöyle geçiriyordu : «Tell'i, karısını, çocuklarını birer birer astırırım, her hafta başında birini... Ondan sonra da..»

Sonrayı düşünmeğe meydan kalmadı. Tell'in hedefini asla şaşırmayan oku, tam nişanladığı noktaya, Gessler'in kalbine, saplanmıştı. Hem bu ok, oğlunun başındaki elmayı ikiye böldükten sonra sırığa saplanan oktu.

Tell onu işte bugün için çekip çıkarmış ve koynunda saklamıştı.

Gessler'in adamları Tell'i yakalamak için boşuna saldırdılar. O gayet emin bir yerde gizlenmişti. Gessler'in adamlarından geride kalmış olan birini Tell pususundan yayını uzatıp ayağını çelerek yere düşürdü, hemen üstüne atılarak silâhlarını aldı. Sonra ötekilerini de arkalarından bastırarak hepsini esir etti, birbirine bağladı, pazara «bir sürü kaz» götüren köylü gibi, onları önüne katıp Altdorf yolunu tuttu

*

Uri kantonunda Altdorf kasabasında ve köylerde ihtiyarlar toplanmışlar yeni kuvvetlerle gelecek Gessler'e karşı yurtlarını nasıl koruyacaklarını konuşuyorlar, plânlar kuruyorlardı. Herkes korku içinde idi, zâlim kumandanın adamları her an bir taraftan ortaya çıkabilirdi. Altdorf'da ihtiyarlar işte böyle kara kara düşünürlerken bulundukları yerin kapısı apansız açılıverdi ve Tell'in birbirine bağlı esirleri içeriye itildi, bunlar girerken dışarda kahraman adamın kalblere kuvvet ve cesâret veren heybetli sesi gürlüyordu :

— Gessler artık bir şey yapamaz ! Gessler öldü !

Altdorf'un ihtiyarlarına Wilhelm Tell esirleri gösterdi :

— Şunları sıkıca bağlatın; bana da bir at hazırlatın, dedikten sonra sözlerini şöyle bitirdi : Gece her yerde ayaklanma ateşleri yakılacaktır !

Wilhelm Tell'in emirleri derhal yerine getirildi.

Şimdi ay ışığı altında atlı bir adam üç kantonu baştan başa dolaştı :

— Gessler öldü ! Yakın ateşleri !

Her yanda ateşler yanıyordu.

Ertesi sabah, daha gün doğmadan, üç kanton da hürriyetine kavuşmuştu.

(İşte sevgili okuyucular Wilhelm Tell böyle bir kahramandır. Yalnız şunu söyliyeyim ki, bu güzel hikâye, tarih değil, destandır.)

* * * * * * * * * * * * *

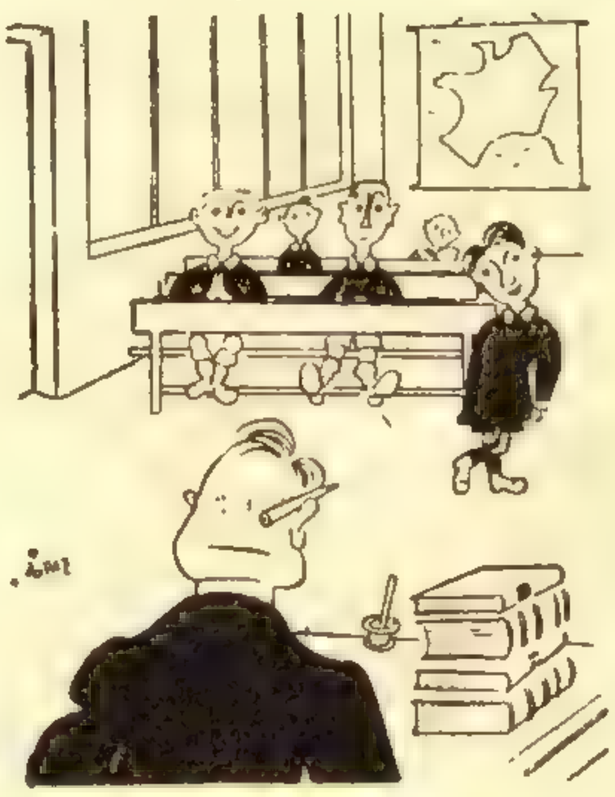

— Su kaynarken neden fokur fokur ses çıkarıyor ?

— Mikroplar can çekişiyorlar da ondan.

Dalları Bastı Kiraz!..

SOKAKLARI gürültüye boğan çeşit çeşit satıcı bağırışmaları üzerinde tiz perdeden, «Dalları bastı kiraz!...» sesleri yükselince anlarız ki artık yaz gelmiştir. Çünkü yaz meyva mevsimidir, kiraz da mevsimin ilk meyvasıdır. Bu lâtif lezzetli, şirin müjdeci, gerçi sokaklara birdenbire çıkardı ama evlerimize girişi biraz nazlı olurdu : ilk gün bir çubuğa sarılmış yaprakların yeşilliği arasında iki tanecik... Sonra her gün arta arta nihayet hafta sonunda 12 tane... Ama zaten bu ilk çubuk kirazları, çocuklar için, onları sevindirmek içindi... Kilo satışı ilk görünüşten birkaç gün sonra başlardı. Kirazın dalları gerçekten basması, yani bollaşması ise daha sonra idi.

Kirazın asıl vatanı Anadolumuzdur, buraya nereden geldiği belli değilse de, Avrupaya Romalılar zamanında buradan gittiği pek iyi biliniyor. Kiraz ismi ile Giresun adı bir asıldandır. Romalılar zamanında en iyi cins kiraz en çok Giresunda yetişiyordu. Türkçe kiraz ismi Lâtince kerasus (cerasus) tan gelir; Avrupa dillerinde de bu meyvanın adı, az çok değişik olarak, hep o asıldan çıkmıştır.

Kiraz dünyanın orta iklimli olan her yerinde yetişir. Ağacı küçüğe yakın orta büyüklüktedir. Yaprakları iri ve tırtıllıdır. Meyvası çeşidine göre sarı veya, açıktan başlıyarak derece derece koyulaşıp siyaha yaklaşan kırmızı renktedir. Yabanisinin ağacı küçük meyvası da küçük ve etsizdir, tadı ekşiye çalar.

Kiraz başlıca iki çeşittir : yumuşak etli, sert etli. Yumuşaklar daha tatlı olur. Yaylalarda yetiştiği için «yayla kirazı» adı da verilen sert kirazın tadında pek hafif bir burukluk vardır ki bu ona hususî bir çeşni verir.

Kirazın ekşi bir çeşidi olan vişne koyu kırmızı renktedir ve meyva sapları daha uzun ve daha dayanıklıdır. Ağacı da kiraz ağacından daha küçük olur. Yaprakları ufak ve sivricedir.

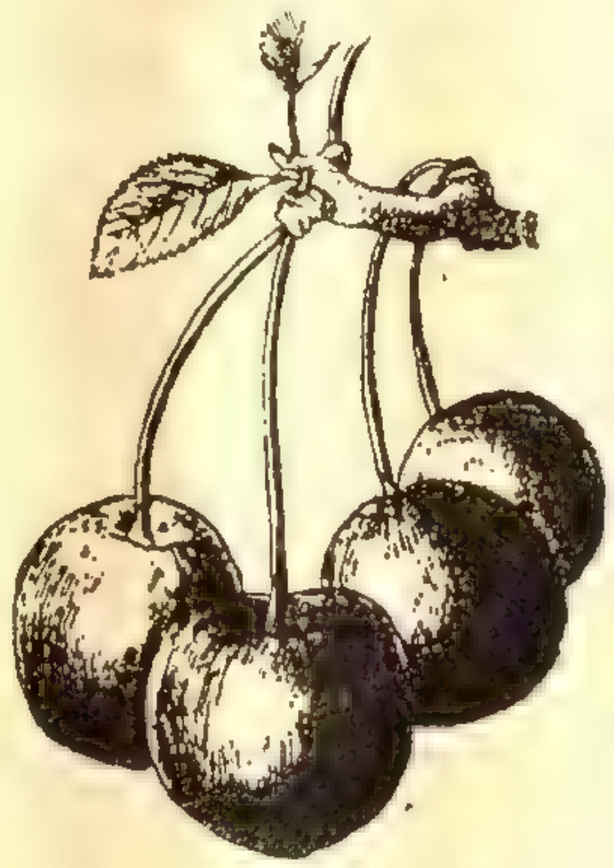

Kiraz güzel, tatlı bir yemiştir. Bizde daima taze olarak yenir ve turtalara konulur. Komposto, reçel yapılmaz. Vişne ise daha ziyade şerbet, şurup ve reçel yapmaya yarar, dondurması da pek hoş olur.

Memleketimizin hemen her tarafında kiraz ve vişne yetişirse de İzmit Körfezini çevreleyen yerlerle Bursanın kiraz ve vişneleri en nefis olanlardan sayılır.

Kirazın bir de yalnız güzel çiçekleri için yetiştirilen meyvasız bir çeşidi vardır ki, Japonyada üretilmiştir. İlkbaharda Japon bahçelerine, şehir parklarına eşsiz bir güzellik veren gül pembesi renginde çiçekler işte bu meyvasız kiraz ağaçlarınındır. Kiraz bitkilerin gül familyasından olduğu için çiçekleri yabanî güle benzer.

A. B.

KIRAL KARDEŞ

Eski zaman kırallarından biri bir gün adamları ile birlikte ava çıkmıştı. Kırda gezerken saçı sakalına karışmış, üstü başı perişan bir adama rastgeldi. Adam : «Merhaba kıral kardeş!» diye selâm verdi ve arkasından da : «Şu fakir kardeşine haydi bir yardımda bulun» dedi.

Kıral : «Al kardeşim» diye ona bir lira uzattı.

Acayip kılıklı adam parayı aldı, fakat teşekkür edecek yerde :

«Bir kıral fakir kardeşine bu kadarcık mı verir?» dedi.

Kıral bu söze karşı bir kahkaha attıktan sonra :

«Senin kardeşin yalnız ben değilim ki» dedi, «yeryüzünde milyonlarca kardeşin var; onların her biri sana bu kadar para verse, benden kat kat ziyade zengin olursun. Haydi yolun açık olsun!»

OYUNCAK İSTAKOZ

Bu istakozu yapmak için ambalâj işlerinde kullanılan oluklu mukavva kâğıdıyla, ince tel alın. Teli kırmızı yün veyahut kumaşla sararak kaplayın. Mukavvaya 5 cm.

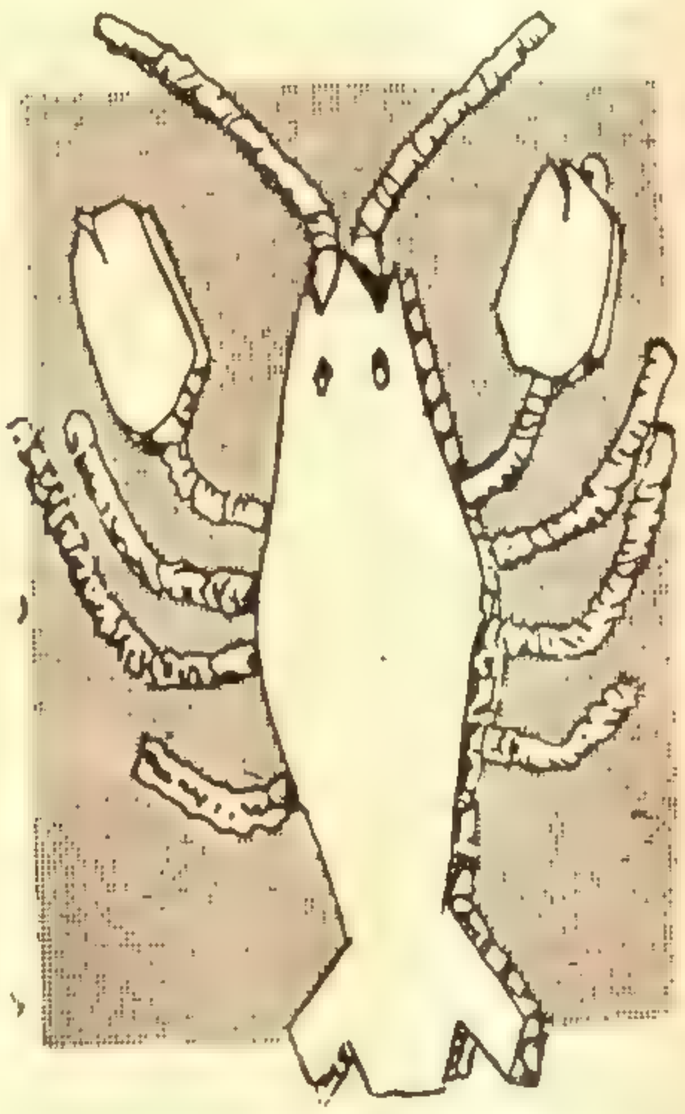

uzunluğunda istakozla, 1,5 cm. uzunluğundaki iki kıskacı çizin. Kıskaçları çizerken olukların boyuna, vücutta ise enine gelmesine dikkat edin. Resimde görüldüğü gibi oluklardan telleri sokup istakozun ayaklarıyla antenlerini yapın. İstediğiniz uzunlukta kesin. Ön ayaklarına kıskaçları takıp istakozu tamamlayın. Canlıymış gibi görünmesi için kırmızı sulu boya ile boyayın.

★

HİLELİ ELMA

Bir elmanın kabuğunu soymadan içini iki parçaya ayırabilir misiniz? Bu oyunu başarabilmek için önce sağlam, çürüksüz bir elma alın. Dört santim uzunluğunda bir iğneye iplik geçirerek ucunu düğümleyin. Şimdi, yandaki şekle bakarak iğneyi 1 numaralı noktadan sokup 2 numaradan çıkarın. Sonra yine 2 numaradan sokup 3 numaradan çıkarın ve 10 numaraya kadar aynı şekilde devam edin ve başladığınız yere gelince 1 numaradan çıkan ipliğin iki ucunu çekin. Böylece elma iğne delikleri bile görünmeden, içinden ikiye bölünecektir. Bunu bir arkadaşınıza ikram edin. Kabukları soyunca o şaşıracak, siz de eğleneceksiniz.

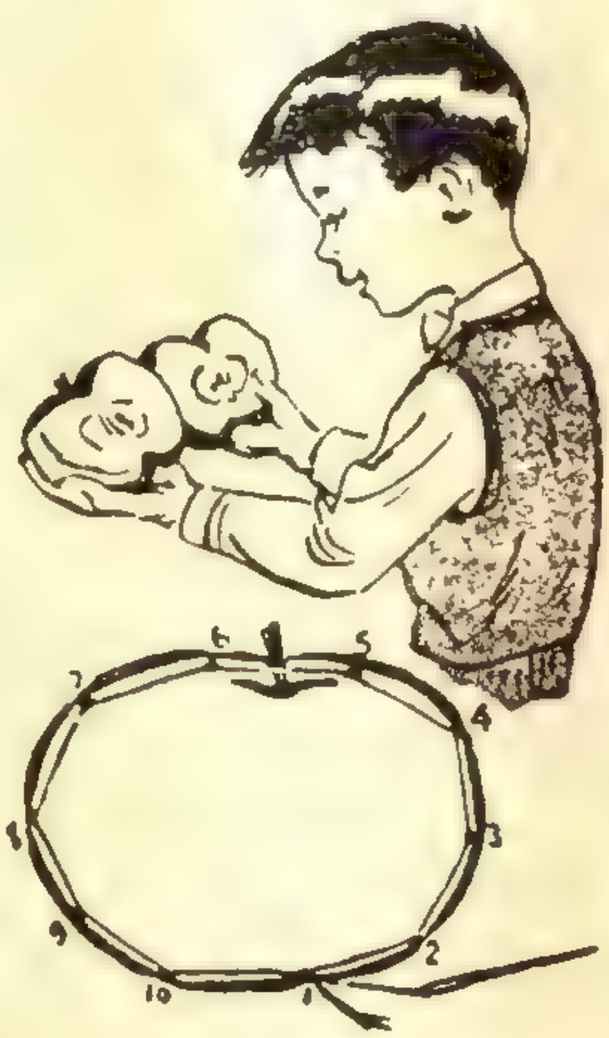

EV İÇİNDE BALIK AVI

Evin içinde siz de eğlenceli balık avı oynayabilirsiniz. Bu oyun için bir mıknatıs, bir kamış, biraz sicim, 15 şişe kapağı, bir kova veyahut sepet lâzımdır. Kamışın ucuna sicim bağlayıp oltayı hazırlayın. Sicime olta iğnesi yerine mıknatısı bağlayın. Şişe kapaklarını numaralayın. Sonra kovaya yahut sepete doldurup her biriniz sıra ile kapakları avlayın. Bakalım içinizde hanginiz en fazla kapak avlayabilecek. Bu oyun sizleri çok eğlendirecektir. İsterseniz şişe kapağı yerine mıknatısla avlayabileceğiniz firkete, ufak demir parçaları da kullanabilirsiniz.

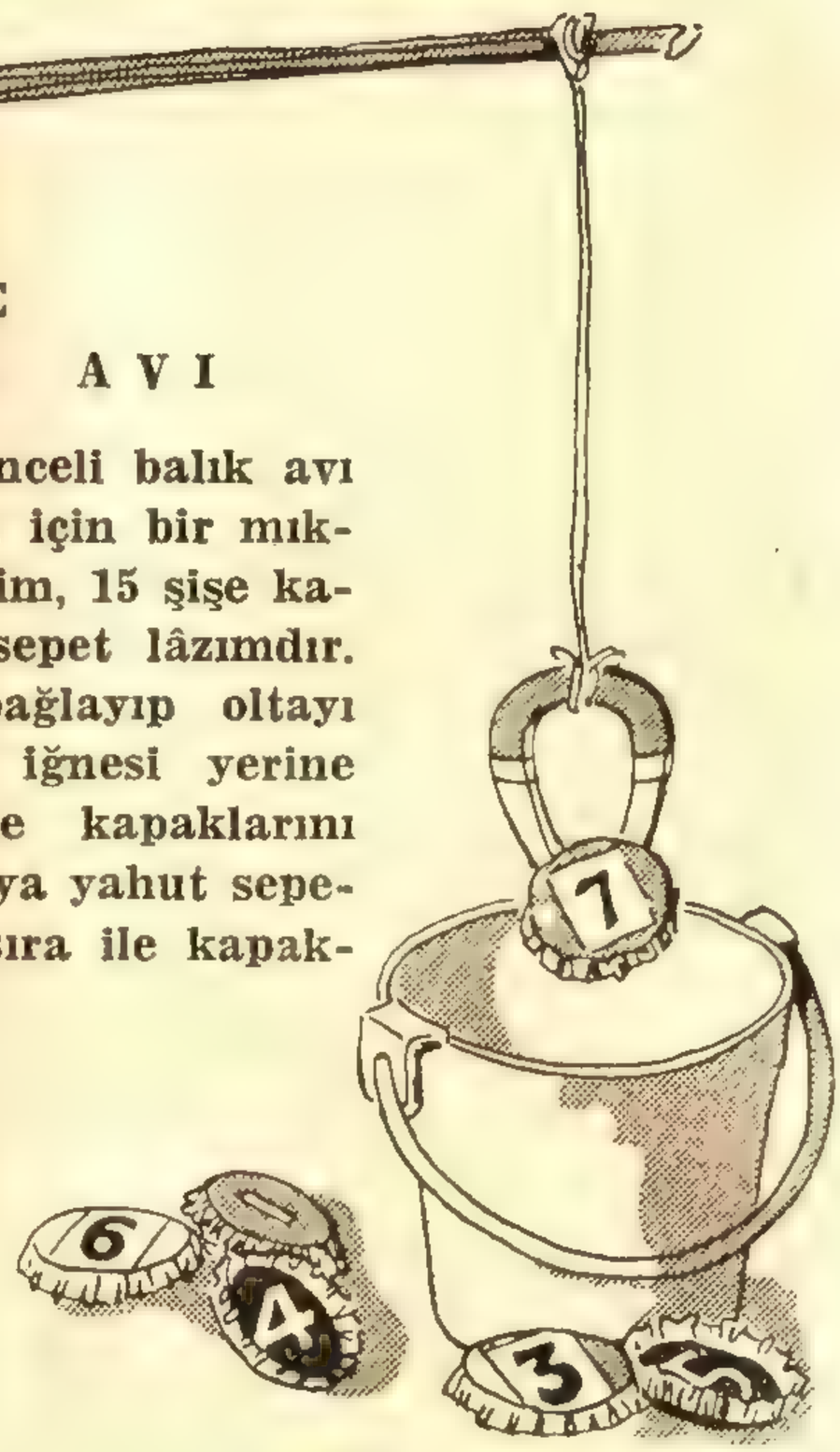

★ ★

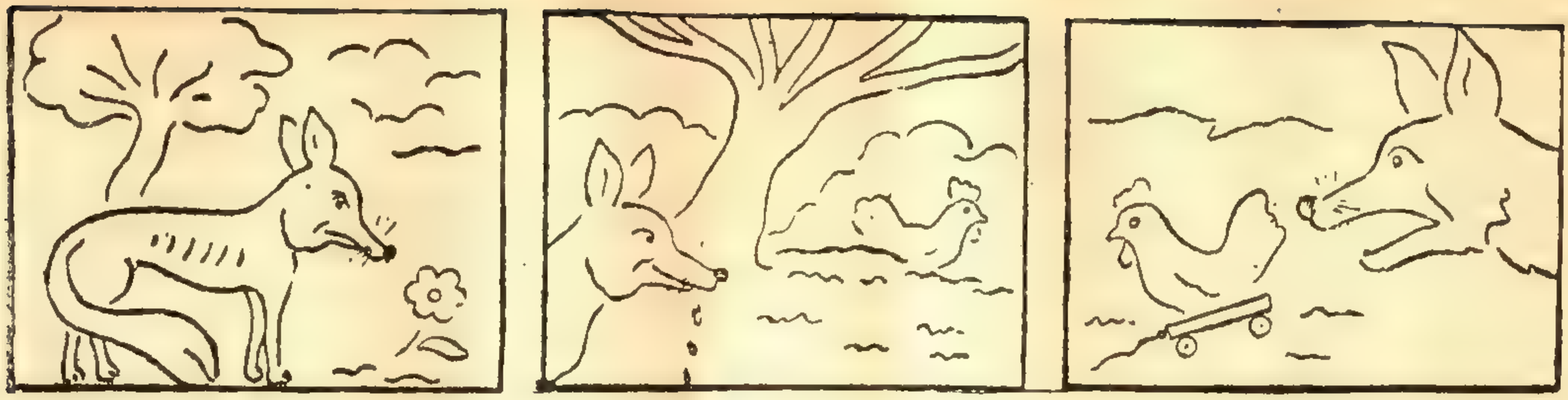

GÜLELİM

Bir eski zaman babası, çocuklarına sofrada konuşmayı yasak etmiş. Bir gün çocuklarından biri yemek yerken :

— Baba baba, diye bağırmış.

Babası, sert sert yüzüne bakınca, oğlan korkusundan sinip susmuş. Yemek bitince baba, oğlunu yanına çağırıp sormuş :

— Şimdi söyle bakalım sofrada bana anlatmak istediğin neydi ?

— Yediğin salatada küçük bir sümüklüböcek vardı da !...

★

Aritmetik dersinde öğretmen küçük Özden'e sordu :

— Annen bakkaldan 30 kuruşluk tuz, 15 kuruşluk limon, 50 kuruşluk peynir, 25 kuruşluk patates alsa, kaç para vermesi lâzım.

— Hiç...

— Nasıl hiç ?

— Çünkü babam bakkaldır da ondan !...

★

Küçük Hasan soruyor :

— Anne, babamın başında neden o kadar az saç var ?

— Çok düşündüğü için yavrum.

— Ya senin anne niçin çok saçın var ?

— !.....

★

Küçük Mine, annesiyle konuşuyordu :

— Anne, bugün hesap dersinde en iyi ben cevap verdim.

— Ne sordular ?

— Kedinin kaç ayağı olduğunu...

— Sen ne dedin ?

— Üç, dedim.

— ?.....

— Ama öteki çocuklar iki ayağı olduğunu söylediler.

★

— Aliciğim sokağa çıkıyorsun, şu mektubu da postaya verir misin?

— Olur ağabey !

— Dikkat et düşürme sakın !

— İşte bu olmadı !

— Neden Ali ?

— Eğer mektubu posta kutusunun içine düşürmezsem gitmez ki !

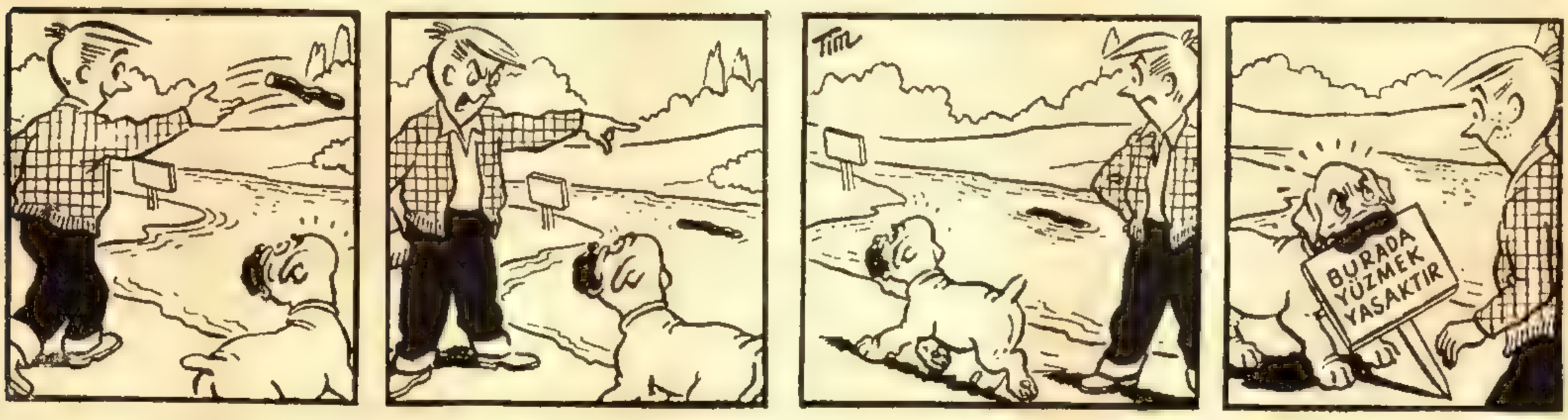

WALT DISNEY

KAHRAMAN UÇARI

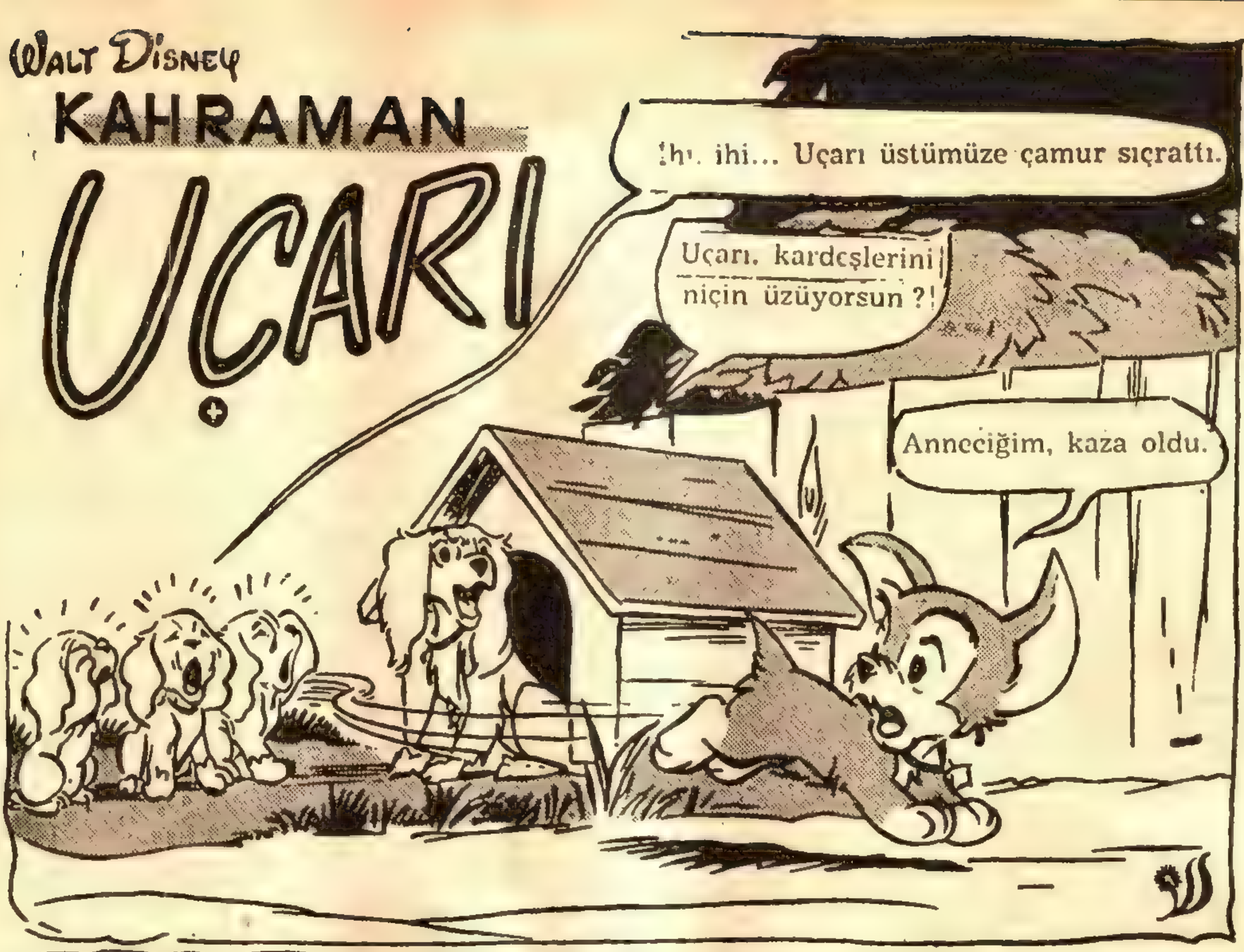

Evden ne kadar da uzaklaştık.

Buraları hiç bilmiyorum.

Yolumu şaşırdım. Neredeyiz?

Çocuklar haydi koşsanıza!

Şehrin dışına çıktık.

Uçarı neredesin?

İşte şimdi bol bol ağlasınlar. Bundan sonra boş şeyler için ağlamazlar.

Bir saat sonra gelip kurtarınca beni bir kahraman gibi karşılıyacaklar.

Beş dakika sonra...

Ya karşılarına yabanı hayvanlar çıkarsa.

Hiç biriyle başa çıkamazlar.

Artık çektikleri yeter. Bu kadar acı çekmelerine dayanamıyorum.

Eyvah gitmişler. Ama evin yolunu bilmiyorlar ki.

Tamam göz yaşı derecikleri.

Zavallıcıklar kimbilir nasıl ağlıyorlar.

Peki ama şehre döneceklerine neden tepeye gittiler ? Bir türlü anlıyamıyorum.

Ha ha... Haydi bakayım, göz yaşlarınızı silin. Ağabeyiniz sizleri eve götürmeye geldi.

Göz yaşları mı ?

Biz ağlamıyoruz ki. Dağdan su fışkırıyor, deliği kapamağa çalışıyoruz.

Bizi bulacağını zaten biliyorduk.

Su gittikçe fazlalaşıyor. Sakın şehri sel basmasın.

Sel mi ? ne cahil çocuklarsınız. Dağda su değil, toz bulunur !..

Tepede oturan birinin bahçe hortumu patlamış olmalı.

Ne akıllı ağabeyimiz var.

Neredeyse tepeye varıyorum.

Amanın burada bütün şehri basacak su var.

BARAJ

Hortumu buldun mu ?

Neresi patlamış ?

Niçin musluğu kapatmadın ?

Ben dönünceye kadar deliği tutmağa çalışın.

Yardım çağırmağa gidiyorum.

Of, of, ayaklarım acıdı.

Hav hav. hav.

Tasması var, ev köpeği olmalı.

AYYY!

Hain ayağımı neden ısırdın ? Ben şimdi sana gösteririm.

İmdat şehri sel basacak.

Kızgın bir adam geliyor.

Aaa, barajda boru patlamış.

Vof vof...

Ustalar gelene kadar bu kaya parçası işimi görür.

Aferin sizlere, şehri sel baskınından kurtardınız.

Artık hepimiz birer kahraman olduk.

Ne de cesur çocuklarmışız !...

Annemız bizi ne güne yetiştirdi.

Çocuklar, sel baskını çok korkunç bir şeydir

Artık hiçbir şeye ağlamıyacağız.

Aferin çocuklar. Üstünüzü kirletmeden oynuyorsunuz.

Ama Uçarı toz içinde.

Eyvah başıma gelenler !

Banyo suyunu kurtardığımız hiç aklıma gelmemişti.

Uçarı'ya bakın.

Ağabeyimiz nasıl da ağlıyor.

SON

Güldalı

EVVEL zaman içinde, Güldalı adında güzeller güzeli bir kızcağız vardı. Dünyaya geldikten pek kısa bir zaman sonra annesini kaybetmiş, iki erkek kardeşiyle birlikte onu babası büyütmüştü. Bir gün bahçede oynarken ufacık, yavru bir yılan buldu. Onu alıp eve götürdü; kendi odasında bir kutu içinde beslemeye başladı.

Her gün sofrada yemeğinin bir kısmını yılan için ayırır ve odasına gidince :

— Canım kardeşim, Sarıgöz, bak sana neler getirdim, derdi.

Yılan, Güldalı'nın sesini duyar duymaz kutusundan çıkar, âfiyetle yemeğini yerdi. Böylece yılan kısa bir zamanda beslendi, kocaman oldu...

Güldalı'nın babası, kızının her gün yemeğinin yarısını ayırmasından şüphelenerek hizmetçilere kızı sıkı sıkı gözetlemelerini emretti. Hizmetçiler kocaman yılanı görünce, o kadar korktular ki, hemen efendilerine hanımlarının korkunç bir yılan beslediğini söylediler.

Babası hizmetçilere, yılanı derhal alıp dağın tepesine götürüp orada öldürmelerini emretti.

Güldalı ağladı, yalvardı, yakardı, onu küçücükten alıp beslediğini söyledi ama, nafile. Babası yılanın evde kalmasına izin vermiyordu. En nihayet kızının gözyaşlarına dayanamıyarak yılanı dağda diri bırakmalarına razı oldu.

Bir gün Güldalı'nın iki ağabeysi sarayda bir ziyafet esnasında kırala :

— Bizim bir kız kardeşimiz var. Güldüğü zaman ağzından kıymetli taşlar saçılır; ellerini yıkadığı su, ertesi gün gümüş, saçlarını taradığı zaman da dökülen teller altın olur, dediler.

Kıral :

— Eğer söylediğleriniz doğruysa kız kardeşinizle evlenirim, yok eğer doğru değilse ceza olarak sizlerin kafalarınızı uçurturum, dedi.

Kısa bir zaman sonra kıral Güldalı'nın babasına haberciler gönderip kızıyla evlenmek istediğini bildirdi.

Güldalı ağabeylerinin anlattıkları şeylere fazlasiyle sahipti. Hem de çok iyi kalpli, güneş kadar güzeldi.

Güldalı'nın babası sevinç içinde kıralın teklifini kabul etti ve kızının yanına dadısını katarak yola çıkarttı. Dadının, Safinaz adında bir kızı vardı. Her ikisi de çok kötü kalpli olduklarından Güldalı'nı her zaman kıskanır, kötülük yapmak için fırsat ararlardı. Epeyce yol alıp tenha bir ormana geldikleri sırada, ikisi bir olup

Güldalı'na hücum ettiler, kızcağızın güzel gözlerini çıkarttılar. Onu ormanda yapayalnız bırakıp gittiler. Fakat Güldalı'nın gözleri o kadar güzeldi ki, atmağa kıyamayıp bir kavanoza koydular, beraberlerinde saraya götürdüler.

Güldalı ormanda o geceyi korku ve dehşet içinde geçirdi. Soğuktan ve acıdan kaskatı kesilerek bir köşede büzüldü kaldı.

Ertesi gün eşeğiyle çalı çırpı toplamak için ormana bir ihtiyar adamcağız geldi. Ormanda Güldalı'nı bulunca, çalı çırpı yerine eşeğine onu oturtup kulübesine götürdü.

Bu ihtiyar adamcağızın beş tane hırçın kızı vardı. Eşeğin sırtında çalı çırpı yerine kör kızcağızı görünce :

— Tembel ihtiyar ! Biz bugün ne yiyeceğiz ? Zaten kıtlık içinde olan eve bir de bu işe yaramaz körü ne getirdin ? diye söylendiler.

İhtiyar adam sabır içinde :

— Çocuklar, bu zavallı kızcağızı ormanda nasıl bırakırdım ? Vahşi hayvanlar parçalardı sonra.. Ben gene ormana gider çalı çırpı toplarım, dedi.

Fakat kızlar çok merhametsiz olduklarından Güldalı'na kötü davrandılar. Kızların biri bir parça insaflıydı. Zavallı kör kızcağıza acıdı, onu teselli etti. Güldalı ona ellerini yıkamak için bir tas su getirmesini söyledi. Su gelince ellerini yıkadı ve :

— Bu suyu yarına da sakla, dedi.

Ertesi gün :

— Kardeşim, dün elimi yıkayıp sakla diye sana verdiğim suyu getiriver, dedi.

Kızcağız suyu getirmeğe gittiğinde bir de ne görsün ? Tasın içinde bir yığın gümüş parçası durmuyor mu ? Merhametli kızcağız hemen eve koşup Güldalı'na :

— Tasın içinde su yerine gümüş dolmuş, acaba nereden gelmiş ? diye sordu. Güldalı :

— Bunlar çok kıymetli gümüştür. Babana, kasabaya götürüp satmasını, kazandığı parayla da sana yiyecek ve giyecek almasını söyle, dedi.

İhtiyar adam Güldalı'nın dediklerini yaptı, gümüşü

TEYZENİN

UNUTKANLIK

Küçük bir okuyucumuz, gönderdiği mektupta unutkanlığı yüzünden hem kendisinin, hem başkalarının neler çektiğini yana yakıla anlattı.

İsteği üzerine yazdıklarını size de duyuracağım.

Adını Fatoş diyeceğim bu kızcağız son derece unutkandır; hem unutkan, hem dağınık... Zaten unutkanlıkla dağınıklık ikiz kardeş sayılır.

Fatoşun eşya dolabı, okul çantası daima karmakarışık, çünkü neyi nereye koyduğunu unutur, bir şeyi ararken öbür eşyanın altını üstüne getirir. Çalışkan bir kız olduğu halde çoğu zaman hazırladığı ödevleri, okul eşyasını çantasına koymağı unutur, ertesi gün öğretmeninden azar işitir. İntizam notu hiçbir zaman «orta» dan yukarı olmamıştır.

Fatoşun kusurları, ev hayatında da ona sık sık azizlikler yapar.

Daha geçende, unutkanlığı yüzünden bir hafta tatili zehir oldu, ev halkını da üzdü. Dayıları cumartesi için Çocuk Tiyatrosuna bilet almıştı. Hafta arasında evlerine gelerek biletleri Fatoşun annesine verdi. Fatoş, biletini okul arkadaşlarına göstermek istemiş, kardeşlerininkinden ayırarak almıştı.

— Aylâ ile Yıldıza göstereyim; belki onlar da yanımızdaki koltuklardan bulurlar. Okul dönüşü geri veririm anneciğim, dedi.

Tabiî vermeği unuttu. Temsil günü evden çıkarlarken annesi :

satıp zengin oldu. Hayatında bu kadar çok parayı bir arada görmemişti. Çocuklarına kat kat elbiseler, eve çuval çuval yiyecekler satın aldı. Güldalı evdekilerin şaşkınlığına o kadar sevindi ki, kahkahalarla gülmeğe başladı. Gülerken ağzından saçılan kıymetli taşlar eteğine doldu. İhtiyara :

— İyi kalpli babacığım, bunlar dünyada eşi bulunmaz kıymetli taşlardır. Kasabaya götür, sat, çok zengin olursun, dedi.

Sonra kızlara saçlarını taraması için bir tarak getirmelerini söyledi. Kızlar artık rahat ve zengin bir hayata kavuştuklarından bütün hırçınlıkları geçmişti. Hemen koşup tarak getirdiler. Güldalı saçlarını tarayıp dökülen telleri bir kâğıdın içine sakladı. Ertesi gün kâğıdın içinde sıra sıra altınlar diziliydi. Onları da ihtiyar adama verdi. Hep beraber neşe içinde yaşamağa başladılar.

Öte yanda zalim Safinaz ile annesi, saraya varmışlar, kıral, Güldalı geldi sanarak onları büyük bir törenle karşılamıştı. Kısa bir zaman sonra da Safinaz ile evlendi. O gece genç kızın hünerlerini denemek maksadıyla su getirip ellerini yıkattı. Fakat ertesi gün tasın içinde ne gümüş, ne de kıymetli bir taş vardı. Su olduğu gibi duruyordu. Böylece kıral kızı bir bir denedi ama, nafile.

Bunun üzerine kıral o kadar öfkelendi ki, hemen iki erkek kardeşin kafalarını uçurtup sarayın penceresinden attırdı. Bir zaman sonra Safinaz dünyaya bir çocuk getirecekti. O kadar aç gözlü olmuştu ki, hiçbir şey onu doyuramıyordu. Ne görse hemen satın almak istiyordu.

Öte yanda ormanda neşe içinde yaşayan Güldalı ile beş kardeş bir gün kapının önünde otururlarken bir yılanın sürünerek geldiğini gördüler. Kızlar hemen yılanı öldürmek istediler ama, Güldalı onları önledi.

Yılan, Güldalı'nın yanına gelip sevgi içinde eteklerine süründü, gözlerinin kör olduğunu görünce sicim gibi yaşlar döküp ağlamağa başladı. Sonra Güldalı'na :

— Zalim Safinaz senin ye-

KÖŞESİ

YÜZÜNDEN

— Biletin yanında mı Fatoş ? diye sorunca Fatoş şaşaladı :

— Biletim mi ?... Sana vermedim mi ?

Bileti aramağa koyuldu, bulamadı. El birliğiyle aradılar, evi altüst ettiler... Sonunda tiyatroya geç kalmamak için de bileti aramaktan vazgeçerek gitmek zorunda kaldılar. Fatoş, kardeşleriyle annesinin arkasından üzgün üzgün bakarken temsile yetişseler bile onsuz içine sinmiyeceğini, tiyatroda koltuğunu boş gören arkadaşlarının da üzüleceğini düşündü. Biletini pazartesi günü, okulda, oturduğu sıranın çekmecesinde buldu.

Fatoş, mektubunun sonunda; «Kusurlarımdan kurtulmak için ne yapmalıyım ?» diye soruyor.

Kusurunu kusur olarak görmek, anlamak, bunları düzeltmek yolunda ilk adımdır Fatoşçuğum. Kalanı, biraz dikkat, kendi kendini kontrol etmekten ibaret. Meselâ, ertesi gün yapacağın işleri unutmamak için akşamdan bir kâğıda yaz, kâğıdı yanından ayırma. Okul çantanı, sabah giyeceklerini telâşsızca akşamdan hazırla. Sabahleyin de ayrıca gözden geçir. En önemlisi, her hangi bir işle uğraşırken aklının başka şeye kaymamasına dikkat et !

İsteğin içten olduktan sonra elbette, hem de kısa zamanda başarırsın kızım !

Hikâyeci Teyze

rini aldı. Şimdi de bir çocuğu olacak, ne görse kendisinin olsun ister. Seni koruyan ihtiyara, kasabaya gidip en güzel çiçeklerden bir demet yaptırmasını, sonra da sarayın önünde satmasını söyle. Safinaz'dan çiçeklerin bedeli olarak bir çift göz istesin, dedi.

İhtiyar adam denilenleri yaptı. Çiçeklerin bedeli olarak iki gözü aldı.

Eve dönünce, yılan gözleri ıslatıp Güldalı'na taktı. Şimdi gözler eskisinden daha da güzel olmuştu. Bunun üzerine yılan Güldalı'na :

— İki kese dolusu altın al. Yarın öğleden sonra kıralla Safinaz uykuya yattıkları sırada sarayın kapısındaki nöbetçilere bir kese altın serp ! Onlar yerden altınları toplarken :

«Canım Sarıgöz,» diye seslen. Ben :

«Ne istiyorsun ?» diye soracağım. Sen de :

«Asıl Güldalı benim. Kıralın karısı, benim hizmetçim Safinaz'dır, diyerek öbür altın kesesini de boşalt. Onlar altınları toplarken kaçalım.» dedi.

Ertesi gün yılanın söylediklerini yapıp kaçtılar. Kıral bütün olanları duymuştu. Muhafızlarına: «Bir daha gelirlerse yılanla Güldalı'nı derhal yakalayın» diye emretti. Fakat her sefer nöbetçiler altınlara dalıp emri yerine getiremediler.

En nihayet kıral kapının arkasına gizlendi ve kaçarlarken Güldalı'nın kolundan yakaladı. Ona :

— Güzel kız, bu sözlerinin mânasını bana iyice anlat, dedi.

Bunun üzerine yılan olup bitenleri olduğu gibi anlatıp,

— Eğer sözlerime inanmazsanız Güldalı'nın marifetlerini bir deneyin, dedi.

Kıral, Güldalı'nı odasına götürüp ellerini bir tas suyun içinde yıkattı; şimşir tarak verip saçlarını taratt. Ertesi gün tastaki su gümüş, saç telleri ise altın olmuştu. Güldalı kahkahalarla gülmeğe başlayınca ağzından sıra sıra kıymetli taşlar saçıldı.

Kıral büyük bir hata yaptığını anlayarak Güldalı'nın iki kardeşi için matem tuttu. Hemen Güldalı ile evlenip hain Safinazı memleketten kovdu.

Bir zaman sonra Güldalıyla kıralın iki oğulları oldu. Bir gün çocuklar yataklarında yatmış, anne ile babaları güzelliklerini doya doya seyrederken yılan yanlarına geldi :

— Güldalı, oğullarını sağ, kardeşlerini ölmüş mü istersin, yoksa kardeşlerini sağ, oğullarını ölmüş mü istersin ? diye sordu.

Güldalı kardeşlerini çok özlemişti. Yılana :

— Kardeşlerimi sağ görmek isterim, dedi.

Yılan küçük çocukların başlarını kesip, kıralla Güldalı'nı dar dehlizlerden, acayip kulelerden geçirip kapkaranlık bir yere getirdi. Sonra birdenbire etraf aydınlandı. İki kardeşi sevinç içinde Güldalı'nı kucakladılar.

Fakat kıralla Güldalı bu sefer de evlâtlarını özleyip, bol bol gözyaşı dökmeğe başladılar. Ama saraya döndükleri vakit bir de ne görsünler ? Topaç gibi gürbüz çocukları beşiklerinin içinde mışıl mışıl uyumuyor mu ?

Yılan Güldalı'na sevgi dolu gözlerle bakarak :

— Senin için elimden gelen her şeyi yaptım, dedi. Beni buraya Tanrı haberci olarak göndermişti. Artık bir işim kalmadı. Tekrar eski yerime, Cennet Bahçesine dönüyorum. Allahaısmarladık.

Yılan bir anda bulutların içinde gözden kayboldu. Kıral ile Güldalı da hayatlarının sonuna kadar evlâtlarıyla mesut bir ömür sürdüler. Onlar ermiş müradına..

★

ZENGİN İKRAMİYELER

Yapı ve Kredi Bankası 1958 yılında müşterilerine 40 apartman dairesi ve 1 milyon lira tutarında zengin para ikramiyesi dağıtıyor !

Siz de Yapı ve Kredi Bankasından kumbaralı bir İkramiyeli Aile Cüzdanı alarak bu zengin çekilişlere katılınız !

SİZ

KİMSİNİZ?

Mine, telefonda annesinin sesini taklit ederek başöğretmene :

— Bugün Mine biraz hasta, okula gelemiyecek, dedi.

Başöğretmen inanmış gibi yaparak sordu :

— Siz kimsiniz efendim ?

Mine de hemen şu cevabı verdi.

— Ben annemim !

Yaşayan Toprak

TOPRAĞA tohum ekerseniz, havalar da sıcak giderse, birkaç gün sonra ufacık sivri sivri mızrakların yerden fışkırdığını görürsünüz. Bunlar başlarını sağdan sola eğerek topraktan kendilerine yol açarlar. Bir an önce yeryüzüne ulaşıp yeşil yapraklarını açabilmek için toprakla mücadele etmektedirler.

Tohum tanelerini uzun bir müddet avucunuzda tutabilirseniz, onların filizlenmediğini görürsünüz. Fakat sakin ve karanlık toprağın derinliklerinde tohum kımıldaya kımıldaya güzel şekiller ve renklerle gelişir. Bu bize toprağın başlı başına bir mucizesi olduğunu gösterir ki, biz buna hayatın sırrı deriz.

Tohumu toprağa ektiğimiz zaman cansız, kuru ve serttir. Toprağın derinliklerinde gizli kaldığı uzun aylar zarfında ona neler olur?

Toprağın dolambaçlı gözeneklerinde meydana gelen hâdiselerin en garip ve en şaşırtıcısı, kökün ucundan süren incecik kök tellerinin toprağın içindeki hareketleridir. Bunlar bitkinin en süratli gelişen, en uzun kısımlarıdır. Bir ilim adamı bir tek çavdar bitkisinin kökü ile kök tellerinin kapladığı alanı ölçmüş ve bunların, toprağın üstündeki kısımlardan yüz defa daha geniş bir yer kapladığını görmüştür.

Kökler şaşılacak kadar büyük bir süratle gelişirler. Her gün 90 cm. uzunluğunda yeni kökler gelişir. Bunlar bitkinin esas kahverengi kökleridir. Bunlara ilâveten toprak zerrelerinin arasına sokulmuş, ancak mikroskopla görülebilen milyonlarca beyaz kök telleri vardır. Bütün bunların eklenmesiyle tek bir çavdar bitkisinin köklerinin hareketi bir günde ortalama olarak 53 mil gibi insanı hayrete düşüren bir rakam tutmaktadır.

Hayatın bütün harikalarında, köklerin toprak içindeki hamle kabiliyetlerinden daha fevkalâde olanı yoktur. Bir iplik kadar ince ve yumuşak bir şey nasıl olur da sıkışık ve kalın toprağı delip ilerleyebilir? Bu uzun seyahatlerini mümkün kılan mekanizmanın sırrı nedir?

Kökün ucunda sert bir zırh vardır. Bu bir çivi vazifesini görerek hareket eder. 250 gramlık bir basınçla ileriye itilerek toprağın zerreleri arasına sokulunca, dört kiloluk bir basınçla genişler. Uç, hiç durmadan çalışarak, yol açar, kökü sevk ve idare eder ve bütün sarılma ve dönüşlerde ona önder olur. Kuru topraktan kaçınarak nemli yerlere girer. Büyük taşlara rastlayınca yolunu değiştiren kök, düz ve kolay yolda ucun ardından yılan gibi süzülüp uzar.

Biz kökleri bir ağaç devrildiği zaman gördüğümüz şekliyle tanırız. Gövdenin alt ucunda eğri, büğrü sallanan lifler... Bu ağacın temel kısmıdır. Lâzım olduğu zaman toprağı rahatsız etmeden kayalardaki çatlakların arasından kendine yol açar.

Fakat toprağın hayat veren sihiri ile temas eden kök telleri katı, sert ve kahverengi değildir. Tıpkı bir örümcek ağı gibi yumuşacık ve bembeyazdır. Her birinin iğne gibi sivri birer ucu vardır. Gelişen kökün ucundaki zırh ileri hamlelerle toprağı delerek duvarları su ile parıldayan yeni mağaracıklar bulmuştur. O zaman zırhlı ucun tam arkasında yeni beyaz kökçükler fışkırır. Su, kök tellerini bir mıknatıs gibi kendine çeker. Her yere milyarlarca susamış lifler sokulur. Bir tanesi su ile dolu bir zerreye rastlayınca zerreyi elde edip suyu emmek için bir ağ gibi yayılır.

Bastığımız toprak bize sert bir cisim gibi görünür. Ama toprağın en belli başlı özelliklerinden biri sert olmayışıdır. Tortu zerreleri farklı büyüklükte düzensiz, çentikli şekillerdir ve birbirine sıkı sıkıya geçmiş değil-

Kökün ucundan süren milyonlarca kök telleri toprakta-ki su ve mineralleri emerler.

dir. Zerreler birbiriyle sayılamıyacak kadar çok noktalarda temas ederek toprağı sımsıkı katı yaparlar. Fakat gene her yerde aralıklar vardır.

Bazı yerlerde toprağın yarısından çoğu hava ve su ile dolmuş aralıklardan meydana gelir. Toprağın gizli kudreti, zerrelerin arasındaki aralıklardır. Aralıkları birbirine tutturulmuş hadsiz hesapsız mağaracıklar sistemi olarak farzedin. Zerrelerin arasındaki mağaracıklarda yaşayan ufacık toprak hayvanları ile bakteriler, güneşin hasretini çekmezler. Hayatlarını kök kıllarından meydana gelen karanlık ormanlarda geçirerek, güneşin enerjisini dolayısiyle alırlar. Bu enerjiyi, bazı zamanlar güneşli yeryüzüne çıkan daha büyük hayvanların ölüp toprağa dönmeleriyle, bunlardan yem olarak elde ederler. Aynı zamanda yapraklar, dallar ve meyvalar güneşin enerjisini depo ederler. Bunlar düşüp çürüyünce enerjileri toprak tarafından emilir.

Toprak aralıklarında hava tertibatı vardır. Hiçbir zaman çok sıcak veya çok soğuk olmaz. Daima bol miktarda su mevcuttur. Bu su birikintileri bazan boşluklarda ufacık göller meydana getirir. Fakat çok zaman yaşayan toprağın aralıklarında su öyle uzun müddet kalamaz. Çünkü yağmur yağınca bu birikintiler damla damla aralıklardan sızar gider. Suyun çoğu toprak zerrelerinin yüzeyini kaplayan parlak bir tabaka halinde tutulur. Yeraltındaki havada o kadar çok su vardır ki, rasathane bunun yağmur yağabilecek miktarda rutubetli olduğunu söyler. Yüzde yüz rutubet.

Toprakta yaşayan şeyler hiç aç kalmazlar. Daima bol miktarda yiyecek bulurlar. Toprak dünya nimetlerinin, içinde karıştığı, piştiği çanaktır: hayatın muhtaç olduğu unsurları o bir araya getirir, pişirir ve milyarlarca bitki kökünün beslenmesi için lâzım olan besiyi temin eder.

Toprağın deposundaki akümülâtörün (batarya) kudreti şu yolda meydana gelir: toprak ilk önce kuvvetini güneş ışığından alır. İlim adamları bir günde bütün dünyaya verilen enerjinin 400 milyon beygir kuvvetinde olduğunu tahmin ederler. Güneş enerjisinin büyük bir kısmını yeşil yapraklar depo ederler. Sonbahar gelince yapraklar solar ve rüzgâr onları dallarından koparıp yere savurur. Toprağa düşüp çürüyünce, onlarda depo edilen enerji de toprakta, hayatın çanağına katılır.

Toprağın münbit olabilmesi için bu kimyevî gıdadan enerji alması lâzımdır.

Ayhan Birand

KAÇ ÇEŞİT HAYVAN VARDIR?

Yeryüzünde yaşayan hayvanları hesaplamak kolay bir iş değildir. Çünkü her yıl bilginler bunların yeni cins ve çeşitlerini keşfetmektedirler. En çok çeşidi bulunan hayvan sınıfı, böceklerdir. Bugün bir milyona yakın böcek cinsi bilinmektedir. Yalnız örümceklerle kenelerin 30 bin cinsi olduğu hesaplanmıştır.

HAYVANLARIN KOKU ALMAK DUYGUSU

Bilinen 2 milyon çeşit maddeden biz insanlar, ancak 500 binini kokuları sayesinde birbirinden ayırdedebiliriz. Hayvanların koku almak duygusu o kadar kuvvetlidir ki, bunların çok daha fazlasının tuz, şeker gibi, bizce kokusuz sanılan maddelerin bile kokusunu bilirler.

Köklerin emdikleri su, yaprakların gözeneklerinden buhar olup uçar.

Ev Arayan Salyangoz

Geçtikleri yerde, gümüş tel gibi ince bir iz bırakan salyangozlar, vaktiyle oldukça hızlı giden hayvancıklardı. Hem de, evlerini, şimdiki gibi sırtlarında taşımazlardı.

Bakın, çok eski zamanda, salyangozlardan birinin başına ne geldi.

Hikâyemizin geçtiği zamanda, hayvanlar arasında, müthiş bir ev kıtlığı baş göstermişti.

Yapraklar sararıp dökülmeğe başlayınca, salyangozun biri, kışın yaklaştığını, neredeyse soğuk ve karlı günlerin geleceğini anladı. Sığınabileceği kuytu bir yer aramağa koyuldu. Ama ne çare ki, her taşın altı, ağaç kovukları, sarmaşık yapraklarının arası bile tıklım tıklım doluydu.

Sonunda, bir duvarın taşları arasında, kendi gibi bir salyangozun uzanan kafasını gördü. Sevinçle ona doğru koştu.

— Beni de barındıracak bir yerin vardır, değil mi kardeşim ? dedi.

Öteki :

— Her taraf dolu ! diyerek hemen boynuzcuklarını deliğin içine çekti.

Zavallı salyangoz kederli kederli uzaklaşırken, arkasından birinin ince bir sesle güldüğünü duydu. Başını çevirince, dokuduğu ağın telinden aşağıya sarkan bir örümcekle karşılaştı. Gülerek:

— Evsizlik kötü şey, değil mi bay salyangoz ? dedi.

— Sorma bayan örümcek. Bana bir yardımda bulunursan...

— Hay hay ! (incecik ağını göstererek) İstersen, sana bunu bağışlıyayım. İçine gir, güle güle otur !

Bayan örümcek, salyangozun şaşkınlığını görünce, güldü. Sonra minicik bir yo-yo gibi, ağın telinden aşağı yukarı inip çıkmağa başladı.

Bir köstebek, salyongozu yeraltındaki yuvasında barındırmağa razı oldu. Ama kira olarak, her gün on tane mayıs böceği yumurtası istiyordu. Hem de bir haftalığı peşin almağı şart koşmuştu. Salyangoz en sonunda avda ayağından yakalandıktan sonra işi ev tellâllığına döken topal tilkiye uğradı.

Tilki ona pek çok yer için söz verdi, ama salyangozun bunda da hiç ümidi yoktu.

Artık dışarda, karlar altında donarak öleceğini anlamıştı. Keder içinde gözünün alabildiğine koşmağa başladı. Böylece kendini bir kumsalda buldu. Fakat az kalsın tıkanıyordu. Yolunun üstündeki bir tümseğe halsizce abandı. Bu, güzel, siyah çizgili, sarı bir kutucuktu. Birdenbire, salyangoz, bu kabuğun içinden - binlerce yıl önce ölmüş bir hayvanın kabuğuydu - tatlı bir ses duydu. Bu, denizin sesiydi. Salyangoza :

— Ağlama küçük salyangoz, ağlama ! diyordu. Cesaretini topla, metin ol. Sığın bu kabuğun içine. İnce, hafif tam sana göredir. Sırtında taşıyabileceksin onu. Sana hediyem olsun !

Salyangoz, bu umulmadık saadetten az kalsın deli olacaktı. Nihayet bir yuvaya kavuşmuştu. Sevinçten yorgunluğunu bile unuttu. Sedefli kabuğun içine girdi ve ilk defa rahat bir gece geçirdi.

Güneş doğarken yola çıktı. Eski yerine dönüyordu. Ama bu sefer, sırtladığı evciğiyle beraber daha yavaş yürüyordu.

Salyangoz, ilk karın düştüğü gün yerine ulaştı. Aç gözlü köstebek, hain, alaycı örümcek, geveze tilkinin önünden, güzel evciği sırtında, kurumlana kurumlana geçti. Artık bundan sonra kabuğunun içinde saklanarak nerede olursa olsun kalabilecekti !.

Salyangozun çocukları, çocuklarının çocukları ve onların ardından doğan bütün salyangozlar, dünyaya, sırtlarında evcikleriyle geldiler.

Evleri sırtlarında bulunduğundan bu yüzden acele etme zorunda olmadıkları için de, o zamandan beri salyangozlar hep ağır yürümeğe başladılar.

Nihal Y. TALUY

BİR ÇİN HİKÂYESİ

Boyunu Uzatan Çocuk

KÜÇÜK Soo Pung, sabahleyin sevinçle uyandı. Bugün bayramın en son ve en heyecanlı günüydü.

Bayramın ilk gününden beri, kötü ruhları uzaklaştırmak için kapılardaki çatlakları ve delikleri tıkarken, ev ev gezerek pirinç çöreği için şarkılar söylerken hep bu geceyi düşünmüştü. Kendi kendine :

— Bu yıl bayram alayı her yılkinden daha güzel olacak, dedi.

İyilik sembolü olan kocaman vahşi ejderhanın alayın önünde süzüle süzüle gidişi gözlerinin önüne geldi.

Giyinirlerken ağabeysi Wei'ye :

— Bu geceki fener alayında ejderhayı taşıyacak kadar uzun boylu olmayı ne kadar istiyorum, dedi.

Wei kardeşine baktı :

— Ejderhayı taşımak için boyunun uzun olması lâzım. Üzülme Soo Pung, eğer boyun uzamamışsa kendi oyduğun küçük ejderhayı taşırsın.

Birden Soo Pung'un yüzü asıldı. Boyunun uzaması için elinden gelen her şeyi yapmıştı. Sütünü içmiş, hiç sev-

mediği halde bol etle pirinç lâpasını yemişti.

Soo Pung bayramlık yeni pabuçlarını giyip babasının yanına indi.

Babası, antikacı dükkânının önüne renk renk, parlak fenerler asıyordu. Soo Pung:

— Günaydın babacığım, cetveli getireyim mi? dedi.

Babası Bay Li gülümsedi:

— Biraz sonra gel oğlum. Akşama kadar yapılacak o kadar çok şey var ki...

Kahvaltısını yaptıktan sonra Soo Pung, ressamların ejderhayı nasıl boyadıklarını seyretmeğe gitti. O kadar güzel yapmışlardı ki, ejderha âdeta canlıymış da yürüyecekmiş gibi görünüyordu. Bambu ağacından yapılmış vücudu bin bir renkle süslenmiş, ipek bir şalla örtülmüştü. Korkunç başında sivri boynuzları ve keskin dişleri vardı.

Ressamlardan biri çocuğu görünce gülerek:

— Boyun hâlâ uzamadı mı? diye sordu.

Sanki umurunda değilmiş gibi Soo Pung omuzlarını silkip gülümsedi. Sonra yavaş yavaş yürümeğe başladı. Arkadaşı Ping'in evine uğradı. Kapıyı Ping'in annesi açtı.

— Sevinç ve neşeniz bol olsun, Bayan Lin.

Kadın, gülümsiyerek:

— Senin günlerin de neşeyle dolsun, Soo Pung, dedi, Ping odasında.

Çocuk içeri girdi, arkadaşının yatağının üstünde üç çift parlak renkli ipek pantalon duruyordu. Soo Pung'u görünce:

— Hangisini giyeyim? Bir türlü karar veremiyorum, dedi.

Soo Pung arkadaşının biraz daha uzamış olduğunu farketti.

— Bu geceki alaya sen de mi katılıyorsun Ping?

— Bu yıl epey uzamışım. Senin boyunu ölçtüler mi?

Soo Pung o kadar üzüldü ki, nerdeyse ağlıyacaktı. Yine de kendini tuttu.

— Daha bilmiyorum. Eve döndüğümde babam boyumu ölçecek.

Soo Pung ümitle eve döndü. Babası onu duvara dayayıp başının tam üstünden topuğuna kadar boyunun ölçüsünü aldı.

Babasının üzüntülü yüzünden neticeyi hemen anladı. Bay Li:

— İki santim eksik. Ne yapalım, kısmetse gelecek yıl alaya katılırsın, dedi.

Soo Pung'un tatlı kahverengi gözleri yaşlarla doldu. Babası ona sevgiyle baktı:

— Oğlum, Konfiçyüs'ün şu nasihatını hiç unutma. «Üzüntü ve ümitsizlik yalnız kederi arttırır.»

Soo Pung merdivenlerden çıkarken:

— Konfiçyüs keşke bu gece iki santim daha nasıl uzayacağımı söylemiş olsaydı, dedi.

Üzüntüsü biraz geçince Konfiçyüs'ün sözünü hatırladı. Çakısıyla tahta parçalarını oymağa başladı. Yumuşak tahtaları yontarken aklına güzel bir fikir geldi.

Sevinçle:

— Yaşasın, buldum! diye bağırdı.

Çok dikkatli ve yavaş, yavaş çalışarak ayakkabısının altına iki santim yüksekliğinde bir çift pençe yaptı. Zaten ejderhayı taşıması için iki santim uzaması lâzımdı. Sonra pençeleri güzelce ayakkabılarının altına

— Sonu 49. sayfada —

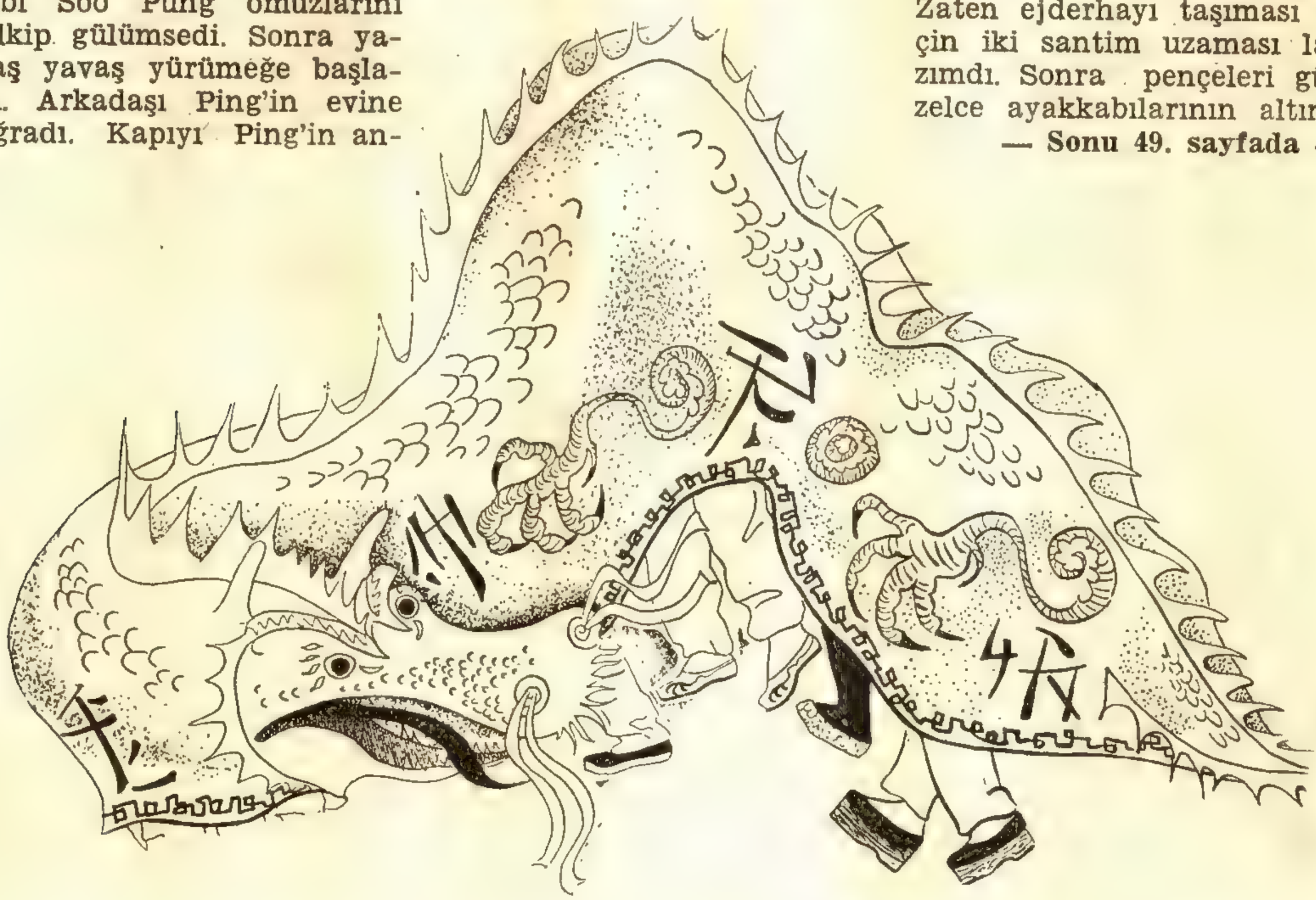

ÜÇ PENÇE

ILIK bir bahar sabahı Ali iki yanı sık ağaçlarla kaplı orman yolunda ilerliyordu. Kendi boyundan uzun tüfeğini sımsıkı kavramış, köpeği Kıtı ile beraber ayı izi üzerindeydi.

İleride uçsuz bucaksız ormanın en sık yerinde köy halkının Üç Pençe adını verdikleri ihtiyar, korkunç ayının ini vardı. Arka ayaklarından birinin pençesini tuzağa kaptırdığından beri ondan böyle bahsederlerdi. İhtiyar ayı o günden sonra bir daha hiçbir tuzağa kanmamıştı. Köylülerin pek çoğu izlerinin büyüklüğüne bakarak onun 7 kadem boyu olduğunu söylerlerdi. İşte Ali, Kıtı ile birlikte o gün dev yapılı Üç Pençenin izi üzerindeydi.

Kıtı, Ali'nin sevgili köpeğiydi. Çomar'ın yavrularının en güzeliydi. Bütün ailenin kasabaya misafirliğe gittikleri bir gece Üç Pençe, Çomar'ın yuvasını basmış, zavallı hayvanı yavrularıyla birlikte boğmuştu. Döndükleri zaman bir köşede korkudan tirtir titreyen bu yavruyu buldular. Üç aylıkken Alinin babası, Kıtı'nın ayı postundan, ayı etinden, hattâ ayı kokan her şeyden ürktüğünü farketti. Büyüyünce ava ya-

ramaz diye hayvanı atmak istedi ama, Ali o kadar çok yalvardı ki, en sonunda babası kalmasına razı oldu.

Ali, bütün kış Kıtı'yı bir köşede serili duran ayı postunun üstünde yatırdı. Maksadı yavruyu ayı kokusuna alıştırmaktı. Eğer alışırsa, civardaki hayvanların içinde en iyi av köpeği olacağından emindi.

Geçen yaz babası odun keserken iri bir kütük düşmüş, ayağı sakatlanmıştı. Bu yüzden evin bütün işlerine Ali bakıyordu.

Evvelki gece Üç Pençe Alilerin sürüsünden bir buzağıyı boğmuş, hayvanı parçaladıktan sonra kaçıp gitmişti. Ali gece yarısı hayvanların bağırışlarıyla uyanınca evlerini saran sık ağaçlıklara doğru kocaman bir şeyin kaçtığını görmüş, korkudan gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Bütün gece babası :

— Şu ayıyı bir elime geçirsem, postunu delik deşik edeceğim, diyordu.

İşte şimdi Ali eve haber vermeden köpeğiyle beraber ayıyı avlamağa çıkmıştı. Kıtı ikide bir yolun kenarında beliren tavşanların peşine düşüyor, onları kovalıyordu. Yine böyle gözden kaybolduğu bir sırada Ali, uzaktan onun her zamanki gibi kısa ve keskin havlayışını duydu. Âdeta köpek, Ali'ye acele etmesi için yalvarıyordu. Bunu bir biri ardına havlamalar takip etti. Onu tekrar gördüğü zaman köpek derin ve tok bir havlayışla ilerdeki dereye doğru atıldı. Ali'nin kalbi heyecandan küt küt atıyordu. Kıtı derenin kenarında bir aşağı, bir yukarı koşarak avın karşı tarafa geçmesini bekledi. Sonra buz gibi suya atılıp karşı sahile yüzdü.

Ali derenin kenarına varınca, karşıda dev cüsseli ayının ağaçlıklara doğru kaçtığını farketti. Tüfeğini başının üstünde tutarak o da buz gibi soğuk suya daldı. Karşıya geçtiği zaman çamurlu dere yatağında ayının üç pençeli ayak izini gördü. İzlerin peşinden gitti Ormanın derinliklerinden köpeğin sahibini çağıran ısrarlı havlamaları geliyordu. Ali izleri takip ederek koşmağa başladı.

Kıtı yalnız başına canavarla savaşamazdı ki... Ayı, köpeğin en amansız düşmanıydı. İri pençesini şöyle bir savurdu mu hayvanın hali yaman olurdu.

Köpeğini bir daha görüp göremiyeceğini düşünürken, çok yakından Kıtı'nın hav-

lamaları duyuldu. Hiç durmadan havlamasından ayıya yaklaşmış olduğunu anladı.

Silâhını hazırladı. Koşmaktan takati kesilip sendelediği bir sırada, nehrin ağzındaki kum seddinde Üç Pençenin köpeğe saldırdığını gördü. Ayı, arka ayakları üstüne kalkmış, bir köşeye sıkıştırdığı köpeğe kaçacak yer bırakmamıştı. Arada bir korkunç hırıltılarla uzun, sivri dişlerini gösteriyordu. Ayı da, köpek de biraz ötelerinde duran Ali'yi farketmemişlerdi.

Birden köpek ânî bir saldırışla ayının karnını ısırdı. Ayı da iri pençesiyle köpeğin böğrünü parçaladı. Ali acele etmeliydi. Azgın canavarın ikinci bir saldırışı Kıtı'yı öldürebilirdi.

Ali, silâhını omuzlayıp nişan aldı, sonra tetiği çekti. Namludan çıkan kurşun hayvanın açık ağzına rastladı. Bir daha, bir daha ateş etti. Hayvan cansız yere yığıldı. Ali sevinç ve telâş içinde köpeğine :

— Yaran ağır değil ya Kıtı, diyerek onu kucakladı. Koşup yaralarını derede yıkadı.

Sonra av bıçağıyla ayının iki iri kulağıyla üç pençeli ayaklarını kesti ve eve dönmek üzere yola koyuldu.

Köye vardığı zaman güneş batmak üzereydi. Bahçelerindeki tulumbada elini yüzünü yıkayıp eve girdi. Annesi mutfakta akşam yemeğini hazırlıyordu.

— Ali, sabahtan beri neredeydin ? Baban habersiz gittiğin için çok kızdı.

O sırada babası yatağından seslendi :

— Nerelerdeydin oğlum ?

— Ava gittim.

Babası Ali'nin yüzüne sert sert baktı.

— Baba, bak sana ne getirdim.

Torbasından iri iki kulakla üç pençeyi çıkarttı. Babası hayretle :

— Bunları nereden buldun ? Yoksa... Hanım, gel gel bak, oğlunun başarısını gör.

Ali o gün başından geçenleri bir bir anlattı. Annesi oğlunu gururla kucakladı. Hikâyesi bitince babası tıpkı köydeki arkadaşlarına yaptığı gibi elini oğlunun omuzuna attı :

— Bu gece Ali, sofrada benim yerime oturacak, dedi.

Ali hayatında bu kadar neşeli bir yemek yememişti.

A. R. B.

Güneşin Yarası

KIZGIN güneş etrafı kavuruyor, rüzgâr sıcak sıcak esiyordu. Bütün hayvanlar bunalmış, aç bîilâç gölgeliklere sığınmışlardı. Vâdiden yükselen buhar tabakası gökle yeri birleştiriyordu.

Tavşan kardeş tam iki defa uzakta ağaçların altında buz gibi akan pınarı görmüş, bütün gayretiyle oraya varınca, bunun bir serap olduğunu anlamıştı. Yorgun, aç, toz toprak içinde bir çalının dibine çökmüş, onu bu kadar bunaltan şeyin ne olduğunu düşünüyordu. Birden :

— Bütün kabahat güneşte, dedi. Bu güneşe de ne oldu ? Kışın ne kadar iyiydi. Göründüğü zaman bizi ısıtıyor, soğuktan koruyor, dost elini uzatıyordu. Şimdi ise zarar veriyor. Yiyeceklerimizi kurutuyor, suyumuzu buharlaştırıyor, bizi her an ölüme doğru götürüyor. Düşmanımız oldu. Ama ben onun hakkından gelmesini bilirim. Hem cesurum, hem kuvvetliyim. Onunla savaşıp sonunda öldüreceğim. Böylece bütün canlıların öcünü alacağım.

Sonra doğuya doğru koşarak güneşin doğduğu memlekete vardı. Giderken önüne çıkan canlılarla savaştı. Şimdi artık her şeyi parçalayan bir canavar kesilmişti.

Tavşan kardeş güneşin beşiğine ulaşınca savaşa hazırlandı. Onun tam doğduğu yeri nişan alarak bir dağın arkasına saklandı; ertesi günün gelmesini bekledi.

Fakat güneş ondan çok tecrübeli ve akıllıydı. Tavşanın savaş nağrasını, yüksekten atıp tutmalarını duymuştu. Ateş püsküren tavşanla bir parça eğlenmek için biraz daha güneye çekilerek ertesi gün başka bir yerden doğdu. Bütün gün alaylı alaylı gülerek yeryüzüne ateş püskürttü. Az kalsın hayvancağız sıcaktan ölecekti.

Tavşan çok, ama çok kızmıştı. Bayıltıcı sıcak altında hiç kımıldamadan otururken :

— Yarın onu muhakkak öldüreceğim, diyordu.

Güneş ertesi gün de biraz daha güneyden doğup tavşanı aldattı. Yaz boyunca Allahın her günü tavşandan sakındı. Tavşan onun her gün biraz daha güneyden doğduğunu farkedip savaş için pusu kurunca, güneş bu sefer de kuzeye dönüp tavşanı birden iki gün geride bıraktı. Ona yine bir oyun oynamıştı. Fakat Tavşan :

— Savaştan vazgeçmiyeceğim, onu öldüreceğim, diye tepiniyordu.

Ümitsiz geçen can sıkıcı günlerden sonra bir gün tavşan kendini tam güneşi vurabileceği bir yerde buldu. Güneş ufukta yükselirken, pusu kurup sivri okunu çekti. Güneş onu görmemişti. Gökyüzünde bütün kudretiyle yayıldığı anda ok yaydan fırladı. Hiç yolunu şaşırmadan hedefine vardı ve güneşin böğrüne saplandı.

Tavşan, güneşin vurulduğunu görmüş, sevinçten deliye dönmüştü. Çayırda zıp zıp zıplıyor, taklak atıyor, yuvarlanıyordu. Artık güneşten zarar gören bütün canlılara hikâyesini anlatıp övünebilecekti.

Sonra başını kaldırdı, bir daha güneşe baktı. Az kaldı korkudan bayılacaktı. Okun açtığı yaradan sel gibi ateş yağıyor, bütün otlar tutuşup kavruluyordu. Dünya sanki bir cehenneme dönmüştü.

Korkudan şaşkına dönen tavşan, tabana kuvvet kaçmağa başladı. Peşinden kocaman bir alev dalgası onu kovalıyordu. Koşarken süpürge otuna :

— Ateş geliyor, beni saklar mısın ? diye sordu.

Süpürge otu :

— Nereme saklayayım ? Yanıp kül olacağım, dedi.

Can havliyle koşarken devedikenine rastladı. Ona da:

— Ateş geliyor, beni saklar mısın ? diye sordu. Devedikeni :

— Yanıp kül olacağım, dedi.

Korkudan aklını kaybedecek gibi olan tavşan bu sefer de adaçayına gitti. Ona da aynı suali sordu. Adaçayı :

— Yapraklarım, dallarım ve kökümle kavrulup biteceğim, diye cevap verdi.

Nihayet yorgunluktan bitkin, nefesi kesilmiş bir halde iken küçük yeşil yapraklı katırtırnağına rastgeldi. Narin yapraklarına, üstündeki yumuşak salkım çiçeklerine baktı. Kendi kendine :

— Zavallı narin çiçek, bu ateş seni de kavurup kül edecek, dedi.

Fakat korkudan o kadar sersemlemişti ki, aynı suali katırtırnağına da sordu :

— Ateş geliyor, beni saklar mısın ?

Katırtırnağı tavşanın halini görünce çok acıdı, kalbi parça parça oldu.

— Çabuk altıma gir, saklan. Ateş o kadar çabuk geliyor ki, benim ancak en üst çiçeklerimi kavurabilecek, dedi.

Tavşan hızla sapların arasına gizlenip kendine bir tünel kazdı. Yere gömülüp kalbi korkudan küt küt atarak tehlikeyi bekledi. Ateş çatırdayarak yaklaştı ve kıpkırmızı bir alev dalgası üstünden hızla geçti. Ne oluyor diye merakla başını çıkarınca alev ensesindeki tüyleri yalayıp kavurdu.

Ateş geçtikten sonra yerinden çıkan tavşan sağ olup olmadığına inanamıyordu. Bir takla attı, sırtüstü yerde yuvarlandı. Katırtır-

nağının yardımiyle hiç yaralanmadan büyük tehlikeden kurtulmuştu. Bu yardıma çok minnettardı. Kurtarıcısı yeşil bitkiye baktı. Tepesindeki yeşil saçları yanmış, kavrulmuş, çiçekleri altın rengine dönmüştü.

O gün bu gün küçük bitki yeşil olarak fışkırır, ama güneş sıcaklığını attırınca sapsarı çiçekler verir. Tavşana gelince o da bir türlü korkusundan kurtulamadı. Ateşin yalayıp geçtiği ensesinde ufak ufak kahverengi benekler kaldı.

Öteki hayvanların hepsi tavşanın bu kadar ahmak ve kendini beğenmiş oluşuna çok kızdılar. Hâlâ onunla gülüp alay ederler.

Güneş de korkmuştu. Onun için her gün doğarken yer değiştirir. Hiçbir zaman aynı yerden iki defa doğmaz. Doğarken dağların üstünden ihtiyatla etrafına bakınır. Hem o günden sonra parlaklığını o kadar çok arttırmış-

tir ki, hiçbir yaratık uzun zaman bakamaz.

Arkadaşları, küçük zavallı tavşanla, o kadar alay ettiler ki, sonunda çok korkak ve utangaç oldu. En ufak bir sesten hemen ürkerek kaçar. İyiliksever dostu katırtırnağından uzaklaşmadan en sık çalılıklarda gizlenir.

Ayhan Birand

KÜÇÜLEN KÖPEK

Bir köylü, küçük oğlu ile kasabaya gidiyordu. Yolda önlerinden bir köpek geçti. Bunun üzerine çocuk : «Baba» dedi «dün köyde bir köpek gördüm ama öyle kocaman ki, görsen aygır sanırdın.»

Babası bir şey söylemedi. Aradan beş on dakika geçtikten sonra oğluna ilerdeki bir köprüyü gösterdi ve : «Sen şu köprüyü görüyor musun ?» dedi, «yalan söyleyenler onun üstünden geçerken kazaya uğrarlar; düşerler, bir tarafları kırılır !»

Çocuk : «Ya !..» dedi. Başka bir şey söylemeden düşünmeye daldı. Biraz daha yürüdükten sonra babasına baktı :

«O köpek pek de aygır kadar değildi, inek kadar bir şeydi» dedi.

Babası hiç aldırmadı. Hep gidiyorlar, köprüye yaklaşıyorlardı. Biraz sonra çocuk gene babasına baktı : «Pek inek kadar değil,» dedi, «hani irice bir dana kadar vardı.»

Köylü, oğluna alaycı bir gülümseme ile baktı, ama bir şey söylemedi. Şimdi köprüye pek yakındılar. Çocuk, bu sefer biraz daha telâşla :

«Doğrusunu istersen baba,» dedi, «o da tıpkı başka köpekler kadar iri bir hayvandı.»

Artık köprüye gelmişlerdi, çocuk korkmadan geçebilecekti. Köylü hem yürüyor, hem gülüyordu.

ORMANDAKİ HORTLAK

RUTH ve Briyan'ın babası Afrika'da elmas madeni işleten bir şirketin müdürüydü. Bütün hayatlarını orada geçirdikleri için çocuklar alçak kayalık tepeleri, göz alabildiğine uzanan kum çöllerini çok severlerdi.

O gün iki kardeş yüksek bir tepeden elmas kampını seyrediyorlardı. Ruth :

— Babam bu günlerde çok üzülüyor, dedi.

— Nasıl üzülmesin, kamptan her gün elmas kaçırılıyor. O kadar çalışmalarına rağmen ne polis, ne de babam hiçbir iz bulamadılar.

Kaçakçıların kamptan elmasları nasıl kaçırabildiklerine hiç kimsenin aklı ermiyordu. Kampın etrafı kalın tel örgülerle çevrilmişti. Her yüz metrede bir nöbetçi kulübeleri vardı. Geceleri kuvvetli projektörler etrafı gündüz gibi aydınlatır, çitlerin arasında gece gündüz devriyelerle köpekler nöbet tutardı.

Burası Afrika'nın en büyük elmas madeniydi. Madende çalışan işçiler altı, yahut on iki ay için işe girer, bu zaman içinde kamptan hiç dışarı çıkmazlardı. Kampta rahat barakalar, alış veriş yapılacak dükkânlar vardı.

İki kardeş yamaçtan inip ormanın kenarına vardılar. Biraz ötede yerli bir kabilenin köyü vardı. Kabile reisinin oğlu Tiki, iki kardeşin çok iyi arkadaşıydı. Yerliler hiçbir zaman madende çalışmamışlardı ama, iki kardeş ne vakit köye gitseler iyi karşılanır, güzel güzel eğlenirlerdi. Tiki onlara ok ve yayla yabanî hayvanları avlamayı öğretmişti.

Ormanda parlak renkli şen kuşlarla dolu ağaçların altından ilerlerken Briyan hep kaybolan elmasları düşünüyordu.

— Bence yerli işçilerden biri geceleri lâstikli sapanla elmasları fırlatıyor. Fakat babama bu fikrimi söyleyince, barakalarla çitlerin arasında epey mesafe olduğunu söyledi.

Ruth :

— Ne olur artık elmasları düşünmekten vazgeç. Bakalım bugün Tiki bize güzel ceylânını gösterecek mi ? Tepenin üstünde de bulutlar toplanıyor. Allah vere yağmur yağmasa.

— Keşke yağsa. ne kadar iyi olur. Üç aydır bir damla yağmur yağmadı. Bu gidişle bahçede hiçbir şey yetişmiyecek.

Konuşarak köye vardılar. Tiki avcılardan birinin hediye ettiği aslan yavrusunu gösterdi. Sonra hep beraber kulübenin arkasındaki hurmalıkta oynadılar. Birdenbire hava karardı, kuvvetli bir rüzgâr ağaçları sallamaya başladı. Briyan :

— Fırtına hızlanmadan bir an evvel eve dönelim, dedi.

O sırada bembeyaz elbisesiyle reis Samas yanlarına geldi :

— Çocuklar, hemen eve dönün, büyük bir kasırga kopacak. On yıl içinde ikinci defa rüzgâr güney batıdan, kuzey doğuya döndü. İsterseniz adamlarımdan biri sizi eve kadar götürsün.

Çocuklar teşekkür ederek ayrıldılar. Ormanda ilerlerken hava büsbütün karardı, rüzgâr ağaçların arasında inlerken iri iri yağmur taneleri de düşmeğe başladı.

Brian :

— Yağmur dininceye kadar ormanın dışındaki eski kulübeye sığınalım, dedi.

Koşarak kulübeye vardılar. Dışarısı zifiri karanlıktı. Kapıda durup yağmurun ağaçlara kuvvetle çarpışını dinlerken, anne ve babalarının

onları merak edeceklerini düşünüp üzülüyorlardı.

Yağmur biraz hafifledi. Ruth birden ağabeysinin koluna sarıldı. Yavaş bir sesle :

— Karşıya bak, dedi

Karanlıkta ağaçların arasından hortlak gibi bir yüz onlara doğru geliyordu. Bu kocaman kafanın uğursuz bir hali vardı. Yavaş yavaş yaklaştı.

Briyan'ın kalbi korkudan duracakmış gibi oldu. Yerli uşaklarından Afrika sihirbazlarının hikâyelerini dinlemiş, ama inanmamıştı. Sihirbazların etrafta hayaletleri dolaştırdıklarını işitmişti. Rüzgârla beraber onlara doğru uçan vücutsuz kelle çok korkunçtu.

İkisi de mıhlanmış gibi oldukları yerde kaldılar. Korkunç yüz yaklaştı, kulübenin önündeki dikenlerin üstüne doğru indi. Sonra birden bir patlama duyuldu ve yüz ortadan kayboldu. Ruth az kalsın korkudan bayılacaktı. Briyan da bir an durakladı, sonra kahkahalarla gülmeğe başladı.

— Bu bir balondu, dikenlere takılıp patladı, nereden uçtu acaba ? Çok merak ettim.

Fırtına durmuş, bulutlar sıyrılıp ortalık aydınlanmıştı. Briyan dikenlere doğru koşup balonu güçlükle aldı. Bu lâstik balonun boğaz kısmında ufak bir paket vardı. Onu alıp hemen kulübeye döndü. Paketi açınca içinden kirli iki taş çıktı. Briyan :

— Ruth, bunlar hakikî elmas, temizlenip kesilince çok para eder. Simdi kaçakçıların elmasları kamptan nasıl kaçırdıklarını öğrendik. Bu balonları bir yerde saklıyorlar. Hava kararınca rüzgârla havaya salıyorlar. Eğer yerlilerden biri görecek olursa hayalet sanıp korksun diye üstüne korkunç yüzler çiziyorlar. Bu balonları onlara bir beyaz adam vermiş olmalı. Yağmur dindi. Yeniden başlamadan eve dönelim.

Briyan yırtık balonla paketi kavradığı gibi olanca hıziyle koşmağa başladı.

Şiddetli fırtınadan sonra orman derin bir sessizliğe gömülmüştü. Yağmurdan sırsıklam olmuş kamışların arasından yol açarak ilerlediler. Briyan kendi kendine:

— Ya kaçakçılar peşimizden geliyorlarsa, diye korkuyordu. Kendi seslerinden başka etrafta çıt yoktu. Nefesleri kesildiği halde hiç durmadan koşuyorlardı. En sonunda Ruth :

— Bak, ormanın kenarına vardık. Hemen eve koşup babama bulduklarımızı gösterelim, dedi.

Eve yaklaşınca babalarını kapının önünde buldular.

— Çok şükür geri geldiniz, Samas böyle havada sizi köyde alıkoymalıydı.

Briyan :

— İyi ki köyde kalmamışız. Elmasların geceleri kamptan nasıl kaçırıldığını öğrendik. Bak size ne göstereceğim ?

Babalarına başlarından geçenleri anlattılar. Bay Barnet, hayretler içinde kalmıştı :

— Peki ama yerliler balonu nereden bulsunlar, işin içine beyazların parmağı karışıyor. Ormanda bizlerden kimse yaşamıyor ki. Bu işi nasıl meydana çıkaracağız ?

Ruth birdenbire :

— Fakat babacığım, bugün rüzgâr güney batıdan kuzey doğuya döndü. Balon bu yüzden ormana doğru uçtu. Reis Samas rüzgârın son on yıl içinde ikinci defa böyle estiğini söyledi. Demekki her zaman balonlar rüzgârla beraber sahile doğru uçuyorlardı.

Ruth problemi çözmüştü. Bay Barnet heyecanla :

— Doğru, buldun Ruth, dedi, sahilde tüccar Sorenson'dan başka kimse oturmuyor. Bugün rüzgâr yönünü değiştirince, akılsız yerli farketmeyip balonu uçurmuştur. Tabiî balon da ormana doğru uçup sizlerin eline geçti. Şimdi siz hemen içeri girip elbise değiştirin, ben polise olanları anlatacağım.

İki kardeş bir yandan elbiselerini değiştirirlerken bir yandan da annelerine başlarına geleni anlattılar. Biraz sonra babaları sevinç içinde eve döndü. Çok neşeliydi :

— Polislerle birlikte Sorenson'un dükkânını bastık. Bir yığın elmastan başka lâstik balonları da bulduk. Her şeyi itiraf etti. Eğer sizler olmasaydınız, elmaslar kaçırılacak, ben de işimden olacaktım.

Bir zaman sonra Barnet ailesi tatillerini İngiltere'de geçirmeğe gittiklerinde, sirket iki küçüğün başarılarına karşılık büyük bir para mükâfatı verdi.

Güzel Sözler

★ **Hayatta tabiî ve akıllı olan her şey aynı zamanda iyidir de.**

★ **Yalanın bacakları kısadır.**

★ **Cesareti olmayanın ümidi de yoktur.**

★ **Talih kendilerine inananların yüzüne güler.**

★ **İsteklerinin efendisi, vicdanının kölesi ol.**

★ **Her yaptığının en iyisini yapmağa çalış.**

★ **Olmak istediğinin de en iyisi ol.**

★ **Kötülük evvelâ yapanı çarpar.**

YAVRU FOKUN MARİFETLERİ

YAVRU fok balığının yine bütün yaramazlığı üstündeydi. Yaptığı muziplik-lerle sirki uğraştırıp duruyordu. Temsil sırasında burnunun ucunda top tutmağı unutmuş gibi davranarak öteki fokların marifetlerini seyretti. O kadar sevimli ve hoştu ki, bütün seyirciler onun haline kahkahalarla güldüler. Yavru fokun çok zeki olduğunu, halkın da en çok onu sevdiğini bilen bakıcısı çoğu zaman yaramazlıklarına göz yumuyordu.

Temsilden sonra yavru fok, yuvası olan su deposuna götürüldü; bakıcısı da başının ağrıdığını söyleyerek gidip yattı. Sirkteki bekçiyi hayvanların hiç biri sevmezdi, çünkü kulaklarına kadar uzanan kocaman bıyıklarıyla kendini çok üstün bir varlık olarak görür, karacalara, maymunlara ve yavru foka hep tepeden bakardı.

Bekçi o gün de deponun başında durmuş, seyircilere :

— Baylar ve bayanlar, işte size ilk defa sirkte doğmuş bir fok yavrusu. Annesi ile babası Güney Kutbundan getirildi, diyordu.

Küçük bir erkek çocuğu :

— Ben hiçbir şey göremiyorum, nerede ? diye sordu.

Yavru fok kendinden, acayip bir yaratıkmış gibi bahsedilmesini hiç sevmezdi; bu yüzden suyun altında saklanmış dışarı çıkmıyordu.

Bekçi :

— Neden göremiyorsun ? Daha şimdi suyun üstündeydi, dedi.

Yavru fok bir ara başını kaldırdı. Yukarıda, seyrek bıyıkları bir diş fırçası gibi yayılmış bekçinin korkunç yüzünü gördü, sonra yine suya daldı. Ama bir müddet sonra nefesi kısıldı. Can havliyle suyun üstüne çıkıp, eğilmiş bakan bekçinin yarım metre ötesine puf diye suları sıçrattı ! Bekçi, omuzundan ve başından sular akarak geri çekildi. Bu şaka onu çok kızdırmıştı.

Fakat yavru fok, küçük çocuğun annesine, onun açık ağzıyla birlikte titreyen bıyıklarını göstererek :

— Bak ne de güzel gülüyor, dediğini duyunca çok sevindi. Sonra da yaptığına pişman olarak âdeta üzüldü.

Ziyaretçiler gidince, bekçi hademeye :

— Fred, şu sopayı versene, dedi.

Sinirlendiği zaman hayvanları sopayla dövmek bekçinin âdetiydi. Bir defasında sopayla yavru fokun burnuna vurmuş, zavallının acıdan tam bir saat gözlerinden yaş akmıştı. Yeniden canının acımasını istemediğinden kollarıyla deponun kenarına tutundu ve yere atlamağa hazırlandı. Öbür hayvanlar onu görünce :

— Acele et, geliyor ! diye bağırıştılar.

Yavru fok yerde sürünerek çadırın bir köşesine saklandı. Bakıcısının hastalığı geçince her şeyin düzeleceğini bildiğinden kaçmağa hiç niyeti yoktu. Böylece gizlendiği yerden bekçinin sopasıyla suya gelişigüzel vuruşunu seyretti.

Hiç ses çıkmadığını gören bekçi depoya eğilip bakarken başaşağı düşüverdi. Saklandığı yerden onu seyreden yavru fok kahkahalarla güldü. Bekçi bu alaylı sesi duyar duymaz, sırsıklam depodan fırlayıp ona doğru koştu. Fakat ayağı yerdeki iplere takılarak yuvarlandı.

Yavru fok çadırdan fırlayıp alabildiğine kaçmağa başladı. Sirk o gün son gösterisini yapmış, harekete hazırlanıyordu. Yerde tel yumaklar, ipler, boş kutular atılmış duruyordu. Bir köşede büyük bir boş kutu görerek hemen içine saklandı. Tam o sırada bekçi homurdanarak yanından geçti. Kendi kendine : «Kolay atlattım» dedi ve çok yorgun olduğundan derin bir uykuya daldı. Birden yanında bazı sesler duyarak uyandı. Bakıcısı kızgın bir sesle :

— Nasıl dikkatsizlik edip yavru foku kaçırdınız. Halkın en çok onu sevdiğini bilmiyor musunuz ? diye hiddetli hiddetli söyleniyordu.

Sesler yavaş yavaş uzak-

laştı. Yavru fok bakıcısının kendisini bu kadar sevip aradığını duymaktan memnun, kutusuna iyice yerleşti ve bundan sonra onu hiç üzmemeğe karar verdi. Fakat kulağına gelen bu gürültüler neydi? Merakla başını uzatarak etrafına bakındı. Büyük sirk çadırı kalkmış; bazı vagonlar da çoktan hareket etmişti.

Yavru, bakıcısını üzmemek için verdiği karardan vazgeçerek kutudan çıkmamağa karar verdi. Bu onlara iyi bir ders olacaktı.

Sonra vagonlar yavaş yavaş hareket etti; yavru fok bakıcısının üzgün bir sesle sirk müdürüne:

— Ne kadar da iyi bir hayvandı. Ne olur biraz daha arayalım, dediğini duyunca eliyle ağzını kapayıp gülmesini zor tuttu. Sirk müdürü:

— Ben de senin kadar üzgünüm ama, bekliyecek vaktimiz yok. Bir gün dönüp geri geleceğini ümit ederim, diye cevap verdi.

Yattığı kutunun içine bir sürü kâğıt ve çöp atıldıktan sonra bir vagona yerleştirdiler. Bu sirkin en son vagonuydu. Epeyce gittikten sonra vagon durdu ve yavru kutusuyla beraber yere atıldı. Ne kadar da çabuk geldik diye düşünürken sesler yavaş yavaş uzaklaştı. Ortalık derin bir sessizliğe gömüldü. Ne olmuştu? Bıyıklarıyla çöpleri aralayarak başını çıkardı. Etrafta ne bir vagon, ne bir hayvan vardı. Sirk çoktan gitmişti. Girdiği kutunun üzerinde (Çöpler) yazılıydı.

Telâş ve heyecanla kutudan fırladı. Sirki nerede bulacaktı? Birden tren hattını görerek dar yoldan sürünmeğe başladı. Epeyce gittikten sonra kendini bir kasabanın istasyonunda buldu. Uzaktan bazı ayak sesleri işitince üstünde «kırılacak eşya» yazılı bir kutunun içine saklandı.

Biraz sonra ayak sesleri yaklaşarak bulunduğu kutuyu yeni gelen trene koydular.

Başını kaldırdığı vakit güler yüzlü bir kontrolün muhabbetle kendine baktığını gördü. Adam gülerek:

— Herhalde sirkten kaçan yavru bu olmalı, dedi. Yarın Bellington'a varınca sirke teslim ederiz.

Sonra bir kartın üstüne bir şeyler yazarak yavrunun boynuna taktılar. Ertesi gün tren Bellington istasyonunda durduğunda sirk henüz gelmemişti. Onlar gelinceye kadar yavruyu istasyondaki bir parmaklığa bağladılar.

Yavru fokun yolunu nasıl bulduğu sirkte bir sır olarak kaldı. Fakat sevinç içinde kalan bakıcısı gülerek:

— Zaten sirkin en zeki hayvanı bu yavrudur. Gördünüz ya, herkesten önce yine o yolunu bulup geldi, dedi.

İKİ ŞAKACIK

Müşteri — Garson, bu balıklar taze değil!

Garson — Vallahi efendim şimdi geldiler.

Müşteri — Öyleyse yayan gelmiş olacaklar.

★

— Herkese, benim önümde başını eğer diye böbürlenip duruyor.

— Kim o?

— Berber!...

MÜJDE

Bu mavilik, bu yeşillik,
Gökte bu hür uçan kuşlar.
Bu sonsuzluk, bu güzellik,
Gelmiş bahar! Gelmiş bahar!

Pembe pembe çiçeklerde,
Mini mini böceklerde,
Yaşamanın sevinci var,
Gelmiş bahar! Gelmiş bahar!

Yaşa, diyor, yaşa, haykır,
Tepe, orman, dere bayır.
Bu hayatı kucakla, sar,
Gelmiş bahar! Gelmiş bahar!

Hasan Lâtif SARIYÜCE

BİLMECE BULMACA...

BU ATA SÖZLERİNİN DOĞRUSUNU YAZIN!

1 — Sözle zeytin vapuru uçmaz.
2 — Sakla arpayı gelir vakti.
3 — Sarı altın siyah gün içindir.
4 — Yalancının ateşi ikindiye kadar yanar.
5 — Ne ekersen onu toplarsın.
6 — Acı dil deveyi ininden çıkarır.
7 — Sağlam bacakta sağlam tırnak.
8 — Elma elmayı görerek kızarmaz.
9 — Köpek havlar, tren yürür.

★

BİR HESAP BULMACASI

Öğretmeni Yılmaz'a bir hesap ödevi vermişti. Yılmaz gece evde bu çarpma ödevini güzelce yaptı. Tam defterini çantasına koyacağı sırada küçük kardeşi Ayla kaza ile elindeki suyu defterin üzerine döktü. Yılmaz defteri açınca ne görse beğenirsiniz; biraz önce yaptığı ödevin bazı rakamları aşağıda görüldüğü gibi silinmiş. Yılmaz ağlamağa başladı.

Aşağıdaki boş yerlere doğru rakamları yerleştirerek Yılmaz'ın derdine çare bulun bakalım:

```
  — — 7
  3 — —
  -----
  — 0 — 3
  — 1 —
— 5 —
---------
— 7 — — 3
```

Bu resimde birçok yanlış vardır. Bulun bakalım.

★

HARFLERLE BULMACA

Aşağıda ne yazılıdır? Okuyun bakalım.

KUZ — DO — ON — TA — YIS — MA — TÜRK — NA
SU — A — SAM — TA — TI — ÇIK

★

Aşağıdaki harfleri öyle sıraya koyun ki, beş hayvan ismi çıksın.

RIA KESİN KBLEEEK MÜÖCRKE LTTIIR

★

K. S
S. Z

Yukarıdaki (K. S) ve (S. Z) harflerinin arasına öyle harfler koyun ki, her birinden beşer kelime çıksın.

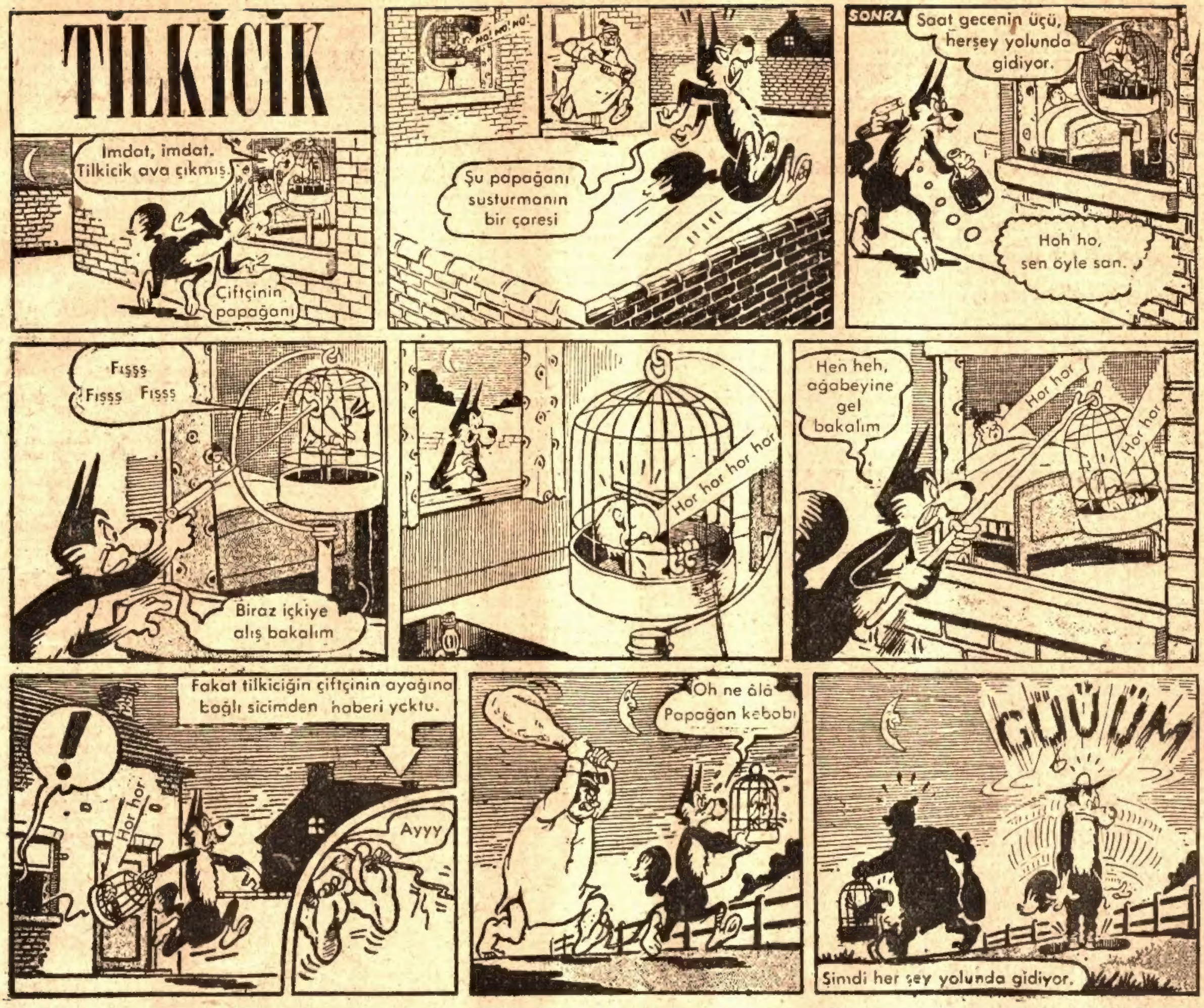

KARAGÖZ OYNUYORUZ

— Başı 17. sayfada —

iyi hatırladım. Doğan Kardeş de Mayda'nın o ilk konserindeki başarısını öve öve bitirememişti.

Karagözcük — İşte o karkardeş de şimdi büyümüş, piyanoyu da çok ilerletmiş.

Karagöz — Sordun mu ona günde kaç saat çalışıyormuş ?

Karagözcük — Sordum babacığım, en aşağı 5 saat çalışıyormuş.

Karagöz — Yaa, gördün mü bak, başarının tek sırrı bu işte ! Çalışmayan büyük sanatkâr olamaz. Çalışmayan hiçbir şey olamaz. Her başarının sırrı sabırla çalışmaktır.

Karagözcük — Ben de bunu anlıyorum artık. Ben de sabırla çalışmağa kendimi alıştıracağım. Başka kurtuluş yolu yok.

Karagöz — Hem bu artık, siz erkek çocuklar için, biraz da haysiyet meselesi oldu. Bir defa da Allah için bir erkek çocuğun başarı kazandığını duyalım da bayram edelim !

N E D E N ?

Neden böyle anneciğim,
Sert sert esiyor rüzgâr.
Niye Sarman kedi uyuyor
Niçin üşümüyor ağaçlar ?

B A H A R

Geliyor göçmen kuşlar
Meliyor kuzular
Çiçek açıyor ağaçlar
Cıvıltılarla doluyor kırlar.

Zeynep Sağnak

BOYUNU UZATAN ÇOCUK

— Başı 38. sayfada —

mıhladı. Merdivenleri çifter çifter atlıyarak :

— Babacığım bak boyum uzadı, diye haykırdı.

Sonra babasının evvelce boyunu ölçtüğü duvara gidip durdu. Bay Li gülerek cetveli alırken :

— Dedelerin kadar akıllı olduğunu ispat ettin oğlum, dedi.

O gün akşama kadar Soo Pung yürüyüş talimleri yaptı. Ve gece havaî fişeklerin ahenkli vızıldayışlarına uyarak sokaklardan süzüle süzüle geçen kocaman ejderhanın hışırdayan kuyruğunun altındaki iğreti topukları hiç kimse farketmedi.

Küçük Soo Pung'un boyu uzamıştı.

Doğan Kardeş'in Masal Yarışması

Bizim pek güzel masallarımız vardır. Bunlar kış geceleri, evlerde yaşlı nineler veya başka büyükler tarafından, etraflarında toplanıp kâh merakla, kâh heyecanla dinleyen küçüklere tatlı tatlı anlatılır. Sonra ağızdan ağıza dolaşır. Her halde siz de böyle masallar dinlemiş ve hoşunuza gidenleri başkalarına da anlatmışsınızdır.

Böyle ağızdan ağıza dolaşan masallarımızın daha çok yayılması ve tanınması için Doğan Kardeş bir masal yarışması açıyor ve hepinizi buna davet ediyor.

YARIŞMANIN ŞARTLARI

1. Dinlediğiniz masallar içinde en çok beğendiğinizi bize yazı ile anlatacaksınız.

2. Göndereceğiniz masal mutlaka işitip öğrendiğiniz masallardan biri olacaktır. Kitap, dergi ve gazetelerde okuduklarınız yarışmaya kabul edilmeyecektir.

3. Masal, mümkün olduğu kadar, asıl anlatılan şekli, özel sözleri ve deyimleri ile yazılacaktır.

4. Masalın kimden öğrenildiği belirtilecektir.

5. Masal, kâğıtların yalnız bir yüzlerine, okunaklı bir yazı ile yazılmalıdır.

6. Masalı gönderenin adı, soyadı, yaşı, babasının adı ve işi; okulu ve sınıfı ile posta adresi kâğıdın bir köşesine iyice okunaklı surette yazılacaktır.

7. Yarışmaya girecek masalların Haziran sonuna kadar (Doğan Kardeş, P. K. 217, Beyoğlu) adresine gelmiş olması lâzımdır. O tarihten sonra gelenler yarışmaya giremez.

8. Yarışma neticeleri Doğan Kardeş'in Ağustos sayısında ilân edilecektir.

MÜKÂFATLAR

Bize vaktinde gelen masallar bir jüri tarafından okunarak en çok beğenilen beş tanesi ayrılacaktır. Bunlar için aşağıda yazılı mükâfatlar verilecektir :

Birinciye 50, ikinciye 30, üçüncüye 20 lira; dördüncüye Fen ve Sanat Ansiklopedisi, beşinciye Doğan Kardeş yayınlarından 10 lira değerinde istediği bir kitap.

Birinci, ikinci ve üçüncü olan masallar Doğan Kardeş'de yayınlanacaktır.

* *

BİR CUMARTESİ GÜNÜ İDİ...

Bir cumartesi, saat 17 sularında radyo şen, şakrak türküler çalarken birden sustu ve sanki birisi bizi radyoya doğru itti. Haberi dinledik. Göz pınarlarımız şiş şiş yerlerimize döndük.

Her pazartesi neşeli ve şen cıvıltılarla kaynaşan İzmit iskelesi şimdi sanki üç erkek ve bir kız öğrencinin iskelesi olmuştu.

Bakırköy İlkokulu
5 A'dan
Sevil ERGÜN

KARDEŞLERİM

Ben onların ablasıyım
Canım gibi severim
Bir öğretmen gibi
Onlara ders veririm.

Nurten ERDEMGÜLER

NE OLDU ?

İzmit Sanat Okulu
Bacana baykuş mu kondu ?
Sıraların boş kalmış
Sahipleri ne oldu ?

Reyhan Kabakçıoğlu

SUYUN HAVAYA UÇURDUĞU BİNA

Bir zamanlar Amerikada, içindeki 23 kişiyle beraber beş katlı bir ev havaya uçmuştu. Bu, bir fabrika binasıydı. En alt katta, bir havuz büyüklüğünde, su dolu, kocaman bir kazan bulunuyordu.

Bir gün makinist, dalgınlıkla, kazanı susuz bırakıyor, ocak yanmağa devam ettiği için, kazanın içi iyice kızıyor. Hatasını gören makinist, bunu düzeltmek için, daha büyük bir hata işliyor : Kızgın kazanın içine hızla su veriyor... Bu, bir anda buhar haline gelen suyun kazanı patlatmasına ve binayı uçurmasına sebep oluyor. Su buharı, bazan, barut kadar tehlikeli olabilir.

AVCI DAYININ MACERALARI

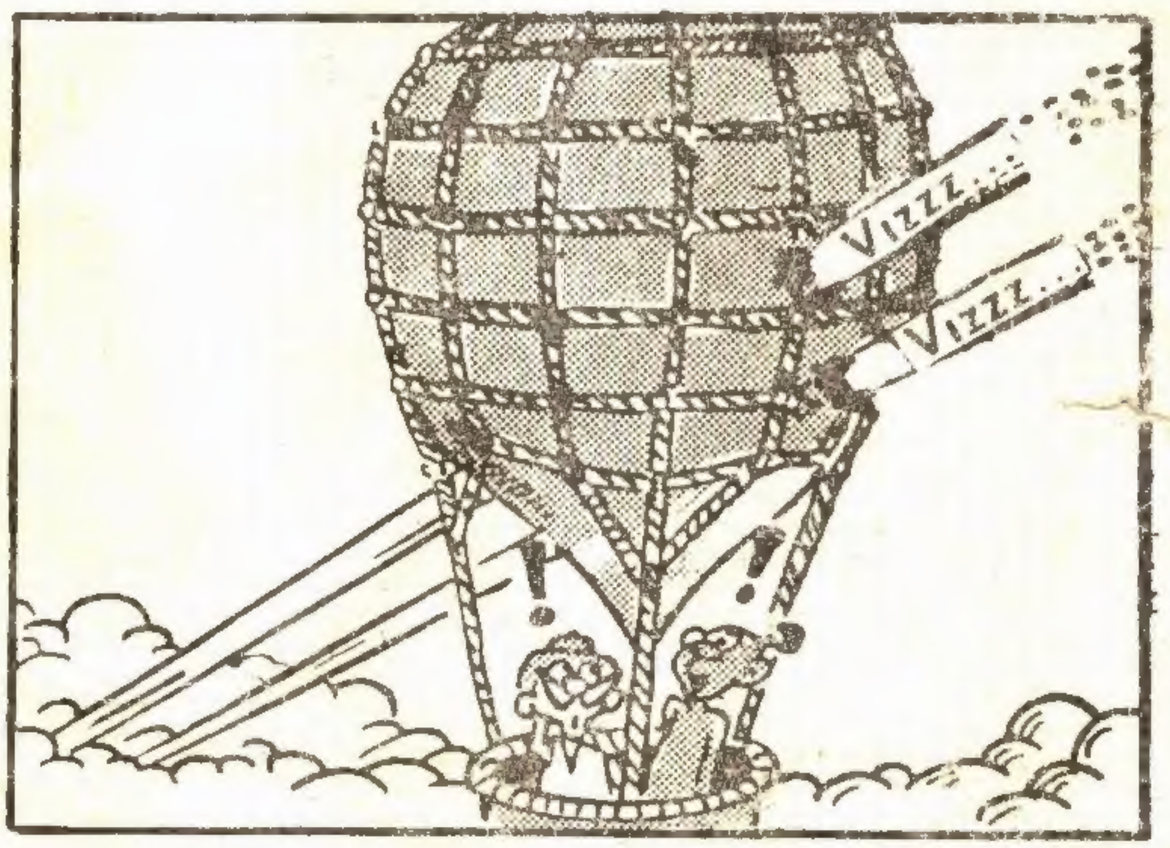

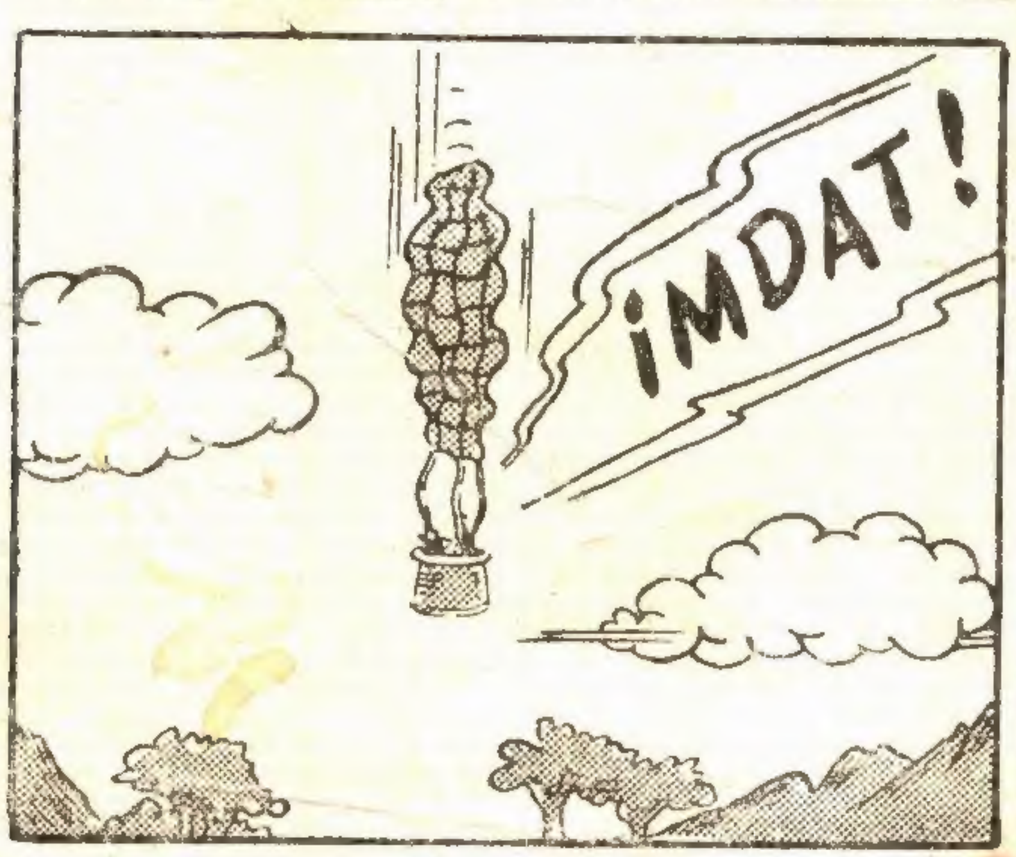

KÜÇÜK İKİZLER

İB. ERSARAÇ

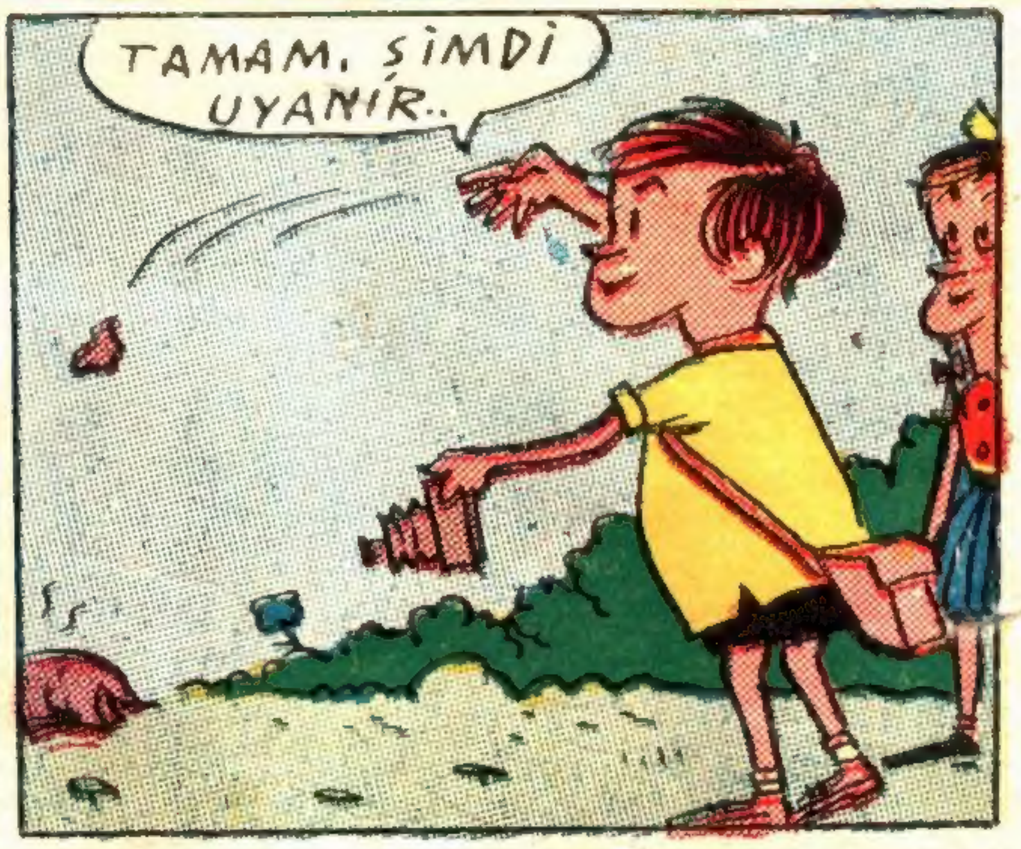

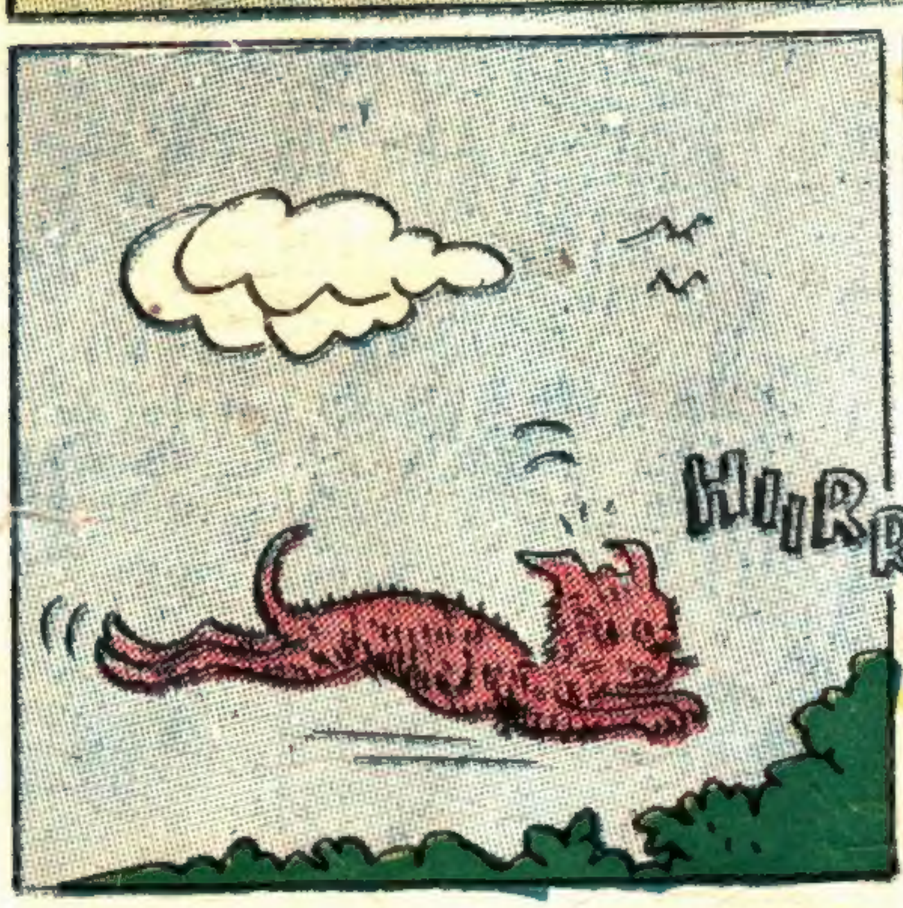

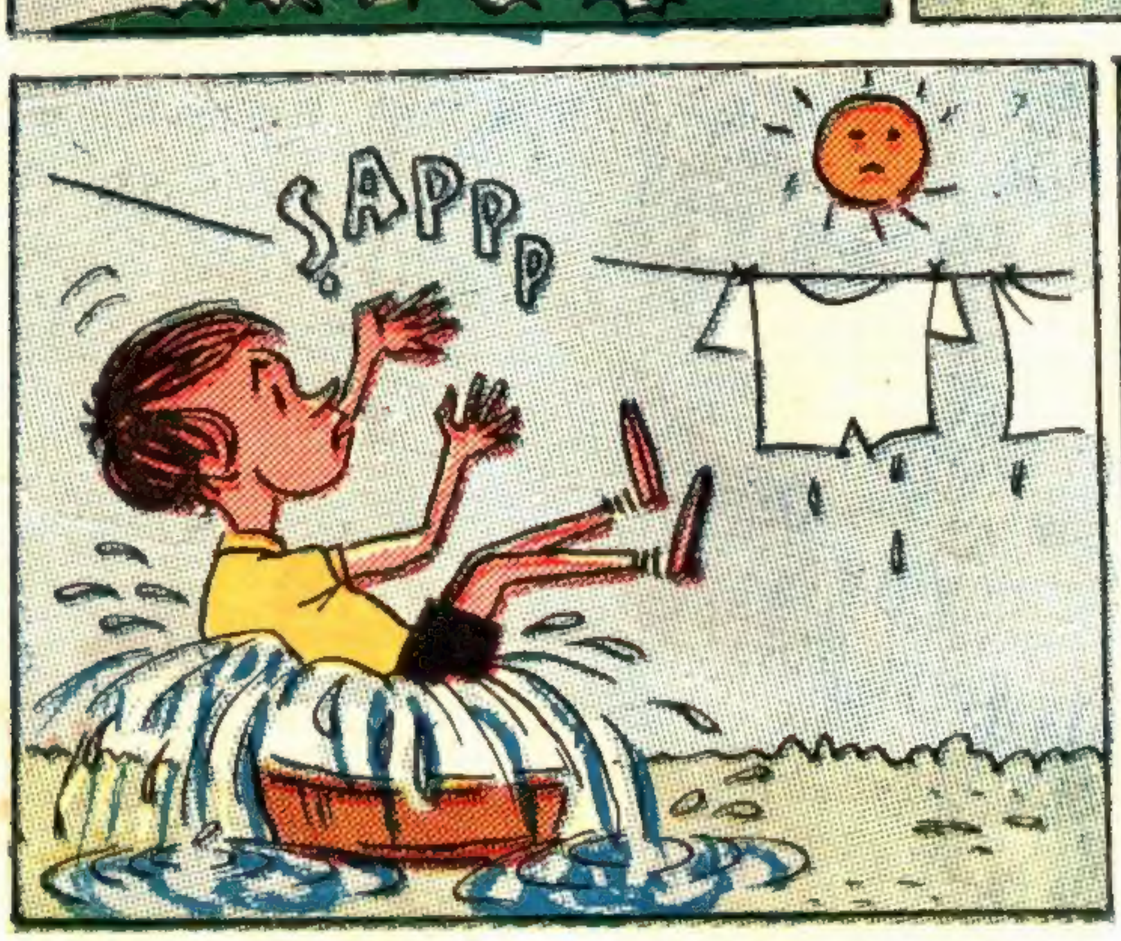

Doğan Kardeş Yapı ve Kredi Bankasının bir kültür hizmetidir.